

Vlada Republike Hrvatske
Ured za ljudska prava i prava
nacionalnih manjina

**Izvješće o poduzetim aktivnostima u vezi s
preporukama
pučkog pravobranitelja iz Izvješća o radu pučkog
pravobranitelja za 2010. godinu
i Izvješća o pojavama diskriminacije za 2010. godinu**

Lipanj, 2012. godine

Uvod

Izvještavanje o provedbi preporuka iz godišnjih izvješća pučkog pravobranitelja je obveza Republike Hrvatske koja je proizašla iz pretpristupnih pregovora s Europskom unijom, kao jedno od mjerila za zatvaranje Poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava. Ova mjera usmjerena je na jačnje institucije Pučkog pravobranitelja, ali posredno i na jačanje sustava zaštite i promicanja ljudskih prava.

Sukladno Uredbi o Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ured je nadležno tijelo za praćenje preporuka iz godišnjih izvješća pučkog pravobranitelja te za izradu Izvješća o poduzetim aktivnostima u vezi s preporukama pučkog pravobranitelja.

Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2010. godinu sadrži pregled podataka Ureda pučkog pravobranitelja po pritužbama građana i pojavama ugrožavanja i kršenja njihovih ustavnih i zakonskih prava u određenim upravnim područjima te ocjene i prijedloge Hrvatskom saboru. Nadalje, navedeno Izvješće pučkog pravobranitelja za 2010. godinu, za razliku od prijašnjih, ne sadrži prikaz rada institucije i ocjene stanja na područjima koje obuhvaća i uređuje Zakon o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, broj: 85/08), već je isto sadržano u posebnom Izvješću o pojavama diskriminacije u 2010. godini.

Hrvatski sabor je na 23. sjednici 10. lipnja 2011. godine, nakon rasprave o Izvješću o radu pučkog pravobranitelja za 2010. godinu, donio Zaključak kojim se prihvaća Izvješće pučkog pravobranitelja za 2010. godinu. Navedenim Zaključkom naloženo je svim tijelima državne i javne vlasti da rade na otklanjanju nedostataka koje je pučki pravobranitelj naznačio u svom Izvješću.

Pučki pravobranitelj u svom Izvješću daje ocjenu stanja i preporuke vezano uz poglavlja kako slijedi:

- Uprava i građani
- Obnova - Stambeno zbrinjavanje - Povrat privremeno preuzete imovine
- Mirovinsko osiguranje
- Osobe lišene slobode
- Zdravstvena zaštita – Zdravstveno osiguranje
- Pravosuđe
- Postupanje policijskih službenika
- Statusna prava građana (prebivalište i boravište, državljanstvo, boravak stranaca)
- Socijalna skrb, obiteljsko-pravna zaštita i skrbništvo, roditeljne i roditeljske potpore
- Suzbijanje diskriminacije

Nadalje, vezano uz Izvješće o pojavama diskriminacije za 2010. godinu, Pučki pravobranitelj je isto uputio u u saborsku proceduru u lipnju 2011. godine.

Sukladno Zaključku Hrvatskog sabora ovo Izvješće o poduzetim aktivnostima u vezi s preporukama pučkog pravobranitelja iz godišnjih izvješća pučkog pravobranitelja za 2010. godinu izrađeno je na temelju podataka dostavljenih od nadležnih tijela državne uprave o poduzetim i planiranim aktivnostima vezano uz navedene preporuke, i to: Ministarstva

pravosuđa, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva uprave, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva financija, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva kulture, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva zdravlja, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske te Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske.

Nastavak izvješća baviti će se poduzetim i planiranim aktivnostima po preporukama pučkog pravobranitelja unutar svakog poglavlja.

Poduzete i planirane aktivnosti vezano uz preporuke pučkog pravobranitelja iz njegovog Izvješća o radu i posebnog Izvješća o pojavama diskriminacije za 2010. godinu po pojedinim područjima

1. Uprava i građani

Preporuka: Osigurati poštivanje zakonskih rokova i ubrzati upravne postupke koji se vode

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Krajem 2011. godine, započela je službena provedba projekta IPA 2008 „Potpora provedbi Zakona o općem upravnom postupku“. Cilj projekta je potpora Republici Hrvatskoj u razvijanju javne uprave usmjerene korisnicima putem provedbe novog Zakona o općem upravnom postupku. Svrha Projekta je osigurati održive institucionalne i profesionalne kapacitete za pravodobnu provedbu i učinkovitu primjenu novog Zakona o općem upravnom postupku na svim razinama javne uprave, kao i unapređivanje javne svijesti među građanima o pitanjima vezanim uz Zakon o općem upravnom postupku i reformu javne uprave. Sukladno tome, jačanje provedbe Zakona o općem upravnom postupku osigurat će poštivanje zakonskih rokova. Također, važno je istaknuti kako se kontinuirano vrši postupanje po zaprimljenim spisima sukladno redoslijedu zaprimanja i broju upravnih inspektora te se na taj način osigurava poštivanje zakonskih rokova i ubrzava se vođenje upravnih postupaka.

Planirane aktivnosti:

U svrhu provedbe projekta i utvrđene obveze Ministarstva da izvješćuje Vladu Republike Hrvatske o rješavanju upravnih stvari te o provedenim postupcima zaštite od postupanja javnopravnih tijela i postupanja pružatelja javnih usluga započete su aktivnosti temeljem kojih će se utvrditi metodologija izvješćivanja, a što će doprinijeti osiguranju učinkovitijeg nadzora nad provedbom Zakona o općem upravnom postupku te posljedično osigurati provedbu ove preporuke.

Preporuka: Izvršiti depolitizaciju uprave i profesionalizacija rukovodećih državnih službenika

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima (NN 150/2011), ukinuta su radna mjesta tajnika ministarstva, ravnatelja u ministarstvu, predstojnika ureda Vlade, pomoćnika ravnatelja državne upravne organizacije te zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda. Propisano je da na rukovodeća radna mjesta glavnog tajnika ministarstva i državnog ureda, zamjenika predstojnika državnog ureda, zamjenika ravnatelja državnih upravnih organizacija, ravnatelja ureda Vlade, predstojnika Ureda potpredsjednika

Vlade i ravnatelja ureda, direkcija i drugih stručnih službi koje Vlada osniva uredbom te predstojnika ureda državne uprave u županijama, službenike imenuje i razrješava Vlada na prijedlog čelnika tijela, provođenjem javnog natječaja, na vrijeme od četiri godine.

Planirane aktivnosti:

Odredbe Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi (NN 77/2007, 13/2008 i 81/2008), kojima su propisani uvjeti za rukovodeće državne službenike i odredbe Uredbe o raspisivanju i provedi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi (NN 74/2010 i 142/2011) uskladit će se s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Preporuka: Omogućiti regrutiranje i napredovanje državnih službenika po objektivnim kriterijima stručnosti i sposobnosti

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Donesena je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o načinima i uvjetima napredovanja državnih službenika (NN 142/2011). Tom su Uredbom izmijenjeni uvjeti redovitog i izvanrednog napredovanja državnih službenika na način da se omogućuje i ubrzava odgovarajući raspored i napredovanje državnih službenika što do tada nije bio slučaj. Tako primjerice, državni službenik koji ne ispunjava uvjet radnog iskustva na odgovarajućim poslovima za raspored na radno mjesto u višoj potkategoriji može napredovati na radno mjesto u toj potkategoriji ako ima poslijediplomski znanstveni ili stručni studij, odnosno doktorat znanosti u području povezanom s djelokrugom državnog tijela te ako postiže naročito istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela.

Planirane aktivnosti:

Kontinuirano praćenje rada službenika Ministarstva uprave radi dostave novih prijedloga u vezi kadrovske ekipiranja Upravne inspekcije.

Preporuka: Uspostaviti cjeloviti i usklađeni platni sustav za sve državne službenike

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Preporuka nije provedena. Nakon osnivanja Povjerenstva za izradu Zakona o plaćama u javnom sektoru održano je pet sastanka članova Povjerenstva, ali nije postignuta suglasnost oko spornih pitanja. Nakon razrješavanja predsjednika Povjerenstva, rad na Zakonu nije nastavljen u mandatu dosadašnje Vlade.

Planirane aktivnosti:

Prema Zaključku Hrvatskog sabora od 16.3.2012. Ministarstvo uprave dužno je u roku od 120 dana od navedenog datuma uputiti Hrvatskom saboru prijedlog posebnog zakona kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika ili novi cjeloviti Prijedlog Zakona o državnim službenicima.

Preporuka: Omogućiti učinkoviti nadzor nad provedbom Zakona o općem upravnom postupku s jasnom podjelom poslova i ovlasti između Ministarstva uprave i resornih ministarstva

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvo uprave je provelo je preko 40 nadzora zakonitosti rada i akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U okviru provedenih nadzora Ministarstvo je utvrdilo nezakonitost 5 općih akata jedinica lokalne samouprave slijedom čega je Vladi Republike Hrvatske predloženo pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti obustavljenih općih akata.

Također na prijedlog Ministarstva, Vlada Republike Hrvatske raspustila je zbog nedonošenja proračuna, predstavnička tijela u 4 jedinice lokalne samouprave.

Obavljano je kontinuirano postupanje po zaprimljenim predstavkama i ukazivanje na uočeno.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo uprave će u okviru svojeg djelokruga nastaviti kontinuirano provoditi nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Preporuka: Osigurati učinkovitost službi i resora

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

U svrhu osiguranja učinkovitosti službi i resora provedena je izobrazba djela rukovodećih službenika u svrhu bolje organizacije i rukovođenja u ustrojstvenim jedinicama.

Planirane aktivnosti:

Provest će se izobrazba svih rukovodećih službenika, koji nisu obuhvaćeni izobrazbom do sada.

Preporuka: Ojačati službe nadzora u Ministarstvu uprave

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Vezano uz jačanje službe nadzora u Ministrastvu uprave broj planiranih izvršitelja koji rade u službama nadzora za sada je ostao neizmijenjen.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu planirat će se veći broj izvršitelja.

Preporuka: Osigurati provedbu postupka u skladu s člankom 73. Zakona o općem upravnom postupku te uvesti stalni nadzor nad postupanjem po redoslijedu

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Vezano uz provedbu ove preporuke, kontinuirano se vrši praćenje rješavanja imovinsko-pravnih predmeta u uredima državne uprave u županijama putem tromjesečnih izvješća. Također, kontinuirano se vrši požurivanje postupanja nadležnih tijela nakon saznanja dobivenih iz predstavki građana i građanki.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu kontinuirano će se nastaviti praćenje rada nadležnih tijela.

Preporuka: Razraditi obvezu utvrđenu Etičkim kodeksom službenika u provođenju temeljnih načela Zakona o općem upravnom postupku

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave**

Poduzete aktivnosti:

Etičkim kodeksom državnih službenika utvrđena su pravila ponašanja državnih službenika i etička načela na temelju kojih postupaju državni službenici prilikom obavljanja službene dužnosti, a koja se moraju primjenjivati prilikom provođenja temeljnih načela Zakona o općem upravnom postupku. Svako protivno postupanje predstavlja povredu službene dužnosti temeljem Zakona o državnim službenicima.

Planirane aktivnosti:

U okviru Projekta IPA 2008 „Potpora provedbi Zakona o općem upravnom postupku“ planira se izrada edukativnog programa o primjeni etičkih načela prilikom provođenja temeljnih načela Zakona o općem upravnom postupku.

2. Obnova - Stambeno zbrinjavanje - Povrat privremeno preuzete imovine

Preporuka: Ubrzati postupak stambenog zbrinjavanja

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (NN 57/2011) koji je stupio na snagu 2. lipnja 2011. godine, osigurani su uvjeti za znatno ubrzanje postupaka stambenog zbrinjavanja. Postupak stambenog zbrinjavanja znatno je izmijenjen u odnosu na ranije rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje i to:

- omogućeno je rješavanje svih starijih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje koji ranije nisu riješeni u upravnom postupku na način da su svi uredni zahtjevi kompletirani do 30. studenoga 2011. godine koji zadovoljavaju uvjete za stambeno zbrinjavanje, ušli na Liste prvenstva za 2012. godinu – 7.757 zahtjeva. Listama se utvrđuje poredak rješavanja zahtjeva

za stambeno zbrinjavanje za koje se rješenja izdaju u trenutku osiguravanja odgovarajućeg stambenog smještaja. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je na svojoj web-stranici objavilo Liste prvenstva za 2012. godinu kao opći akt.

- zahtjeve za stambeno zbrinjavanje podnesene prije stupanja na snagu Zakona o kojima nije odlučeno, podnositelji zahtjeva dužni su dopuniti odgovarajućim dokazima prema članku 12. Zakona o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08.), najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. U suprotnom će Ministarstvo donijeti rješenje kojim će takve zahtjeve odbiti.

Planirane aktivnosti:

Nastaviti s postupcima stambenog zbrinjavanja prema Listi prvenstva za 2012. godinu, prema utvrđenom redoslijedu rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje te nastaviti s kompletiranjem ranije podnijetih zahtjeva o kojima nije odlučeno prije stupanja na snagu Zakona, odnosno izdavanjem rješenja o odbijanju zahtjeva za podnositelje koji ne kompletiraju zahtjeve do 2.06.2012. godine.

Preporuka: Osigurati transparentnost Liste prvenstva za stambeno zbrinjavanje

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi koji je stupio na snagu 2. lipnja 2011. godine, kao novina uvode se Liste prvenstva kojima se utvrđuje poredak rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, koji se utvrđuje na temelju jasno propisanih kriterija (broj bodova). Liste se formiraju prema županijama i modelima stambenog zbrinjavanja unutar čega se formira poredak za nekoliko skupina korisnika: 1. organizirani smještaj, 2. bivši nositelji stanarskog prava (BNSP), 3. ostali podnositelji zahtjeva. Za prve dvije skupine korisnika prvenstvo se određuje prema datumu zaprimanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, a na trećoj listi temeljem bodovanja i kriterija za bodovanje koje je propisano Zakonom. Liste prvenstva za 2012. godinu objavljene su 23. veljače 2012. godine na web stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a obuhvaćeni su svi uredno kompletirani zahtjevi do 30. studenoga prethodne godine, koji zadovoljavaju uvjete za stambeno zbrinjavanje. U trenutku osiguravanja odgovarajuće obiteljske kuće, stana, ili građevnog materijala i/ili građevinskog zemljišta korisniku s Liste prvenstva Ministarstvo donosi rješenje o stambenom zbrinjavanju. Navedeno ovisi o raspoloživom stambenom fondu u državnom vlasništvu i osiguranim sredstvima u državnom proračunu. Ministarstvo je prvostupanjsko tijelo protiv čijeg rješenja je moguća žalba Povjerenstvu koje imenuje Vlada Republike Hrvatske (članak 12.b Zakona o područjima posebne državne skrbi). U roku od 15 dana od dana dostave rješenja dopuštena je žalba Povjerenstvu za žalbe za upravno područje stambenog zbrinjavanja pri Ministarstvu. Povjerenstvo odlučuje o žalbi rješenjem protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Objavom Liste prvenstva podnositeljima zahtjeva je omogućeno praćenje realizacije njihovog prava na stambeno zbrinjavanje.

Planirane aktivnosti:

Nastaviti s izdavanjem rješenja u skladu s Listom prvenstva za 2012. godinu, prema utvrđenom poretku rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje te pripremiti Listu prvenstva za 2013. godinu za objavu.

Preporuka: Osigurati adekvatne stanove predviđene za stambeno zbrinjavanje

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Stanovi predviđeni za stambeno zbrinjavanje osiguravaju se:

- sukladno utvrđenom planu potreba obnove ili gradnje stambenih jedinica
- sukladno utvrđenom planu kupnje stanova

te ovisno o sredstvima osiguranim u državnu proračunu za tu namjenu u tekućoj kalendarskoj godini. Status useljivosti i adekvatnosti postojećih stambenih objekata u državnom vlasništvu utvrđuje Povjerenstvo za procjenu stanja stambenog objekta osnovano sukladno članku 10. stavak 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08), sastavljeno od tri člana, koje imenuje ministar. Za ranije izgrađene stanove koji su u postojećem stambenom fondu kojim upravlja Ministarstvo, utvrđuje se stanje stana i ako se procijeni neuseljivim ili oštećenim stanovi ulaze u program obnove pojedinačnih stanova. Većina stanova koja se dodjeljuju korisnicima stambenog zbrinjavanja posljednje dvije godine su stanovi u stambenim zgradama koje su u cijelosti obnovljene ili su izgrađene od temelja. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) nakon što zaprimi zahtjev za kupnju, isti prosljeđuje ovom Ministarstvu radi izdavanja suglasnosti za kupnju. Prije samog izdavanja suglasnosti službenik u Regionalnom uredu zajedno s djelatnikom Agencije neposredno provodi očevid na objektu koji je predmet kupnje u cilju utvrđivanja stanja useljivosti stambenog objekta kao i adekvatnost kvadrature za korisnike stambenog zbrinjavanja kojima je isti namijenjen. Na temelju izvješća o provjeri obiteljske kuće/stana supotpisanog od djelatnika Agencije i pročelnika/ovlaštene osobe Regionalnoga ureda, Ministarstvo izdaje suglasnost za kupnju određene stambene jedinice.

Planirane aktivnosti:

Nastaviti s prethodno opisanim postupcima i procedurama utvrđivanja stanja useljivosti stanova predviđenih za stambeno zbrinjavanje.

Preporuka: Unaprijediti stambeno zbrinjavanje nositelja stanarskog prava posebice u Vukovarsko srijemskoj županiji

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Postupak stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava na području Vukovarsko-srijemske županije znatno je unaprijeđen. Veliki broj bivših nositelja stanarskog prava riješen je na jedan od dva načina:

(i) provedbom Zakona o područjima posebne državne skrbi NN 86/08 i 57/11) - do sada je riješeno ukupno 3.992 zahtjeva - utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje i osigurani stanovi, od čega tijekom 2011. godine ukupno 415 zahtjeva,

(ii) provedbom Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na području hrvatskog Podunavlja ("Narodne novine broj 56/11) koju je Vlada donijela u svibnju 2011. godine - zaključeno je ukupno 211 ugovora o najmu sa zaštićenom najamninom (od toga se 127 odnosi na obitelji kojima je taj status utvrđen sudskom presudom ili su u tijeku bili sudski postupci za utvrđivanje statusa zaštićenog najmoprимca).

Navedenom Odlukom omogućen je najam i otkup stanova zaštićenim najmoprимcima u gradu Vukovaru. Radi se o bivšim nositeljima stanarskog prava koji nisu nikada napuštali svoje stanove, ali zbog promjene zakonskih propisa nisu mogli otkupiti stanove u kojima borave odnosno nisu zadovoljavali uvjete propisane Zakonom o područjima posebne državne skrbi. Ti su korisnici pokrenuli veći broj sudskih postupaka za utvrđivanja statusa zaštićenog najmoprимca. Navedenom Odlukom je riješen problem na koji je duže vrijeme upućivao Pučki pravobranitelj. U prilog tome, a vezano uz rješavanje bivših nositelja stanarskog prava na području Vukovarsko-srijemske županije, ide i činjenica da se na Listi prvenstva za 2012. godinu na području Vukovarsko-srijemske županije prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi, nalazi samo 28 bivših nositelja stanarskog prava, i to uglavnom podnositelja koji čekaju obnovu svojih stanova na kojima mogu istodobno ostvariti pravo na status zaštićenog najmoprимca i prava koja proizlaze iz prethodno navedene Odluke. Zaštićenim najmoprимcima je omogućen otkup predmetnih stanova temeljem gore navedene Odluke, kojom je definiran rok za podnošenje zahtjeva do 31.12. 2011. godine, a kao provedbeno tijelo određena je Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO). Izmjenom Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na području hrvatskog Podunavlja („Narodne novine“ broj 149/11) iz prosinca 2011. godine, produljen je rok za podnošenje zahtjeva za kupnju stana do 31. ožujka 2012. godine. Agencija za upravljanje državnom imovinom je tijelo zaduženo za prodaju navedenih stanova, tako da Ministarstvo nema točan broj podnesenih zahtjeva. Prema terenskim informacijama većina zaštićenih najmoprимaca je podnijela takve zahtjeve. Dakle, ovo Ministarstvo nije nadležno za prodaju tih stanova zaštićenim najmoprимcima (u nadležnosti Ministarstva je prodaja stanova prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi korisnicima stambenog zbrinjavanja). Ovo Ministarstvo djelomično sudjeluje u prodaji tih stanova na način da je Agenciji za upravljanje državnom imovinom dostavilo 13 zahtjeva za otkup stanova koje su korisnici podnijeli u Regionalnom uredu Vukovar prije donošenja gore spomenute Odluke, te da korisnicima daje potvrde da su podmirili troškove najma. Također smo imenovali djelatnike koji će sudjelovati u povjerenstvu za procjenu stanja stanova. Međutim, inicijativa i pokretanje postupka prodaje tih stanova je na navedenoj Agenciji. Prema dostupnim informacijama Agencija za upravljanje državnom imovinom još nije sazvala povjerenstvo za procjenu stanova što je osnova za prodaju stanova.

Planirane aktivnosti:

Nastaviti s izdavanjem rješenja za preostalih 28 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava na području Vukovarsko-srijemske županije prema Listi prvenstva za 2012. godinu.

Preporuka: Ubrzati rješavanje žalbi vezano za postupke ostvarivanja prava na obnovu i popravak u ratu oštećenih ili uništenih stambenih jedinica

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Početakom 2008 godine bilo je evidentirano više od 14.000 neriješenih žalbi podnesenih na prvostupanjska rješenja o pravu na obnovu i popravak u ratu oštećenih ili uništenih stambenih jedinica. Tijekom 2010. i 2011. godine napravljen je značajan iskorak kojim su eliminirani zaostaci u rješavanju žalbi, prije svega angažiranjem dodatnog broja izvršitelja (ukupno 14 diplomiranih pravnik). U ovom postupanju važno je istaći da je pri rješavanju žalbi pristup bio vrlo profesionalan, nepristran i zakonit, što potvrđuje činjenica da su presudama Upravnog suda skoro sva drugostupanjska rješenja ovog Ministarstva potvrđena.

Planirane aktivnosti:

Stvoreni su uvjeti da se sve ponovljene žalbe korisnika prava rješavaju ažurno, pri čemu će se inzistirati da se zadrži kvaliteta rada kao i nepristran pristup u radu.

Preporuka: Angažirati veći broj izvršitelja na poslovima rješavanja žalbi vezan uz postupke kod ostvarivanja prava na obnovu i popravak u ratu oštećenih ili uništenih stambenih jedinica

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Preporuka pučkog pravobranitelja je u potpunosti realizirana, jer je na poslovima rješavanja žalbi angažiran dodatan broj izvršitelja, ukupno 14 diplomiranih pravnik koji su provodili drugostupanjski postupak.

Planirane aktivnosti:

Zadržati dovoljan broj izvršitelja na ovim i sličnim poslovima, koji su kroz ove aktivnosti stekli zavidno znanje, stručnost i radno iskustvo.

Preporuka: Omogućiti povrat vlasništva osobama čiju je imovinu RH preuzela na upravljanje tijekom rata

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

Vežano uz proces povrata imovine, može se konstatirati da je na samom završetku – 19.267 kuća vraćeno je vlasnicima (najvećim dijelom do kraja 2005 godine). U tijeku je još 13 postupka povrata imovine gdje su u tijeku sudski postupci radi iseljenja privremenih korisnika iz stambenih objekata (u tri postupka također se vodi i postupak oko neovlaštenih ulaganja). Vlasnici koji nisu u mogućnosti stupiti u posjed svog stambenog objekta mogu potpisati nagodbu o naknadi za pretrpljenu štetu. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je poduzelo sve pravne radnje u upravnom postupku iz svoje nadležnosti za njihovo iseljenje. Budući privremeni korisnici nisu postupili po nalogima za iseljenje, Ministarstvo je putem nadležnih općinskih državnih odvjetništava pokrenulo sudske postupke

iseljenja. U svim predmetima su u tijeku postupci iseljenja u raznim fazama sudskog postupka.

Planirane aktivnosti:

Nastaviti s postupcima iseljenja koji se vode pred nadležnim sudovima radi stjecanja posjeda od strane vlasnika.

3. Mirovinsko osiguranje

Preporuka: Uvođenje promjena u sustav mirovinskog osiguranja posebice u kontekstu nejednakosti u ostvarivanju prava na mirovinu i dodataka na mirovinu na slijedeći način:
- omogućiti osiguranicima koji su dobrovoljno ušli u II. stup prelazak samo u I. stup mirovinskog osiguranja ili da im se prilikom odlaska u mirovinu da mogućnost prelaska samo u I. stup kao pravo izbora po principu povoljnije mirovine
- omogućiti osiguranicima koji su dobrovoljno ušli u II. stup ostvarivanje prava na dodatak na mirovinu
- izmijeniti formulu izračuna osnovne mirovine radi njezina povećanja i uvesti postupno uvećanje stope doprinosa za II. stup

Nadležno tijelo: **Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava**

Poduzete aktivnosti:

Novelama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 114/2011) i Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN 114/2011) omogućen je povratak u I. stup osiguranicima koji su se dobrovoljno opredijelili za II. stup mirovinskog osiguranja te prijenos kapitaliziranih sredstava u I. stup i ostvarivanje prava samo iz sustava generacijske solidarnosti, po ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu, a korisnicima mirovina iz II. stupa omogućeno je korištenje mirovine samo iz sustava generacijske solidarnosti, pod uvjetom da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Novele Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje podnesu zahtjev za ostvarivanje mirovine samo u I. stupu, koji je ujedno i zahtjev za raskid ugovora o mirovini iz II. stupa.

Planirane aktivnosti:

Mogućnost proširenja kruga korisnika dodataka na mirovinu, na korisnike koji ostvaruju pravo na mirovinu iz oba stupa obveznog mirovinskog osiguranja (u razmjernom dijelu) razmotrit će se u okviru planiranog unaprijeđenja sustava mirovinskog osiguranja tijekom 2012. godine.

Nadalje, mogućnost određivanja nove formule za izračun osnovne mirovine razmotrit će se u okviru planiranog unapređenja sustava mirovinskog osiguranja tijekom 2012. godine.

Također, u 2012. godini planira se povećanje stope doprinosa za II. stup mirovinskog osiguranja.

4. Osobe lišene slobode

Preporuka: Osigurati pružanje zdravstvene zaštite u zatvorskom sustavu

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo zdravlja**

Poduzete aktivnosti:

Zdravstvena zaštita zatvorenicima zdravlja osigurava se unutar zatvorskog sustava sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora. Tako u slučaju težih bolesti i kad ne postoji mogućnost potrebnog liječenja unutar zatvorskog sustava i zatvorske bolnice zatvorenika (npr. operativni zahvati, dijagnostika i terapija malignih oboljenja, stacionarna i medicinska rehabilitacija u ordinaciji) zatvorenik se upućuje u zdravstvenu ustanovu u sustavu javnog zdravstva. Zatvorenik, kao pacijent prilikom liječenja u sustavu javnog zdravstva ostvaruje sva prava na liječenje i lijekove kao i osiguranici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Nadzor nad pružanjem zdravstvene zaštite unutar zatvorskog sustava provodi zdravstvena inspekcija Ministarstva zdravlja inspekcijskim putem nadzora na terenu postupajući po predstavkama zatvorenika ili se traži očitovanje Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa uz dostavu medicinske dokumentacije. Ako se utvrde nepravilnosti u stručnom radu zdravstvenih radnika predmet se upućuje na daljnje postupanje nadležnim strukovnim komorama.

Poradi osiguravanja pružanja kvalitetne zdravstvene zaštite Ministarstvo zdravlja ukazalo je na potrebu usklađivanja opremljenosti ordinacija u kaznionicama prema propisu o minimalnim uvjetima za obavljanje zdravstvene djelatnosti u sustavu javnog zdravstva.

Iz dostavljenih izvješća vidljivo je da je kategorijama zatvorenika pružena zdravstvena zaštita od strane liječnika i drugog medicinskog osoblja službenika zatvorskog sustava u sljedećem opsegu:

- 137.110 opća liječnička pregleda,
- 9.722 stomatološka pregleda,
- 22.129 psihijatrijska pregleda,
- 14.450 laboratorijska pretraga,
- 3.743 druga pregleda.

Uz to, u ustanovama javnog zdravstva zatvorenicima su pružena 15.064 liječnička pregleda, odnosno odgovarajuća liječenja.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu Ministarstvo pravosuđa će nastaviti s aktivnostima usklađivanja razine skrbi zdravstvene zaštite kvalitetom i opsegom s propisima u javnom zdravstvu za osigurane osobe iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Sukladno tome, nastavit će se provoditi odredbe ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje na načini da zatvorenici koji imaju važeće zdravstveno osiguranje se mogu liječiti i kod liječnika u javnom zdravstvu u ambulantama u sjedištu kaznionica i zatvora te da se zatvorenicima propisuju lijekovi s osnovne liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Također, zdravstvena inspekcija Ministarstva zdravlja nastavit će provoditi inspekcijske nadzore na terenu, postupajući po predstavkama zatvorenika te će i ubuduće tražiti očitovanje

Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa kao i dostavu medicinske dokumentacije, poduzimati mjere upozoravanja na možebitne nepravilnosti.

S obzirom na nedovoljan broj inspektora, a do popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, nije moguće provoditi i planirane, kontinuirane, preventivne, zdravstveno-inspekcijske nadzore.

Preporuka: Smanjiti prenapučenost zatvorskog sustava

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

U 2011. godini prenapučenost zatvorskog sustava smanjena je za 19% povećanjem smještajnih kapaciteta i smanjenjem ukupnog broja zatvorenika. Tijekom 2011. godine dovršena je izgradnja novog objekta Zatvora u Glini i povećan je smještajni kapacitet Zatvorskog sustava za 420 mjesta. Pripremljena je tehnička dokumentacija temeljem koje je Vlada Republike Hrvatske sa Razvojnou bankom Vijeća Europe (CEB) potpisala Okvirni sporazum za sufinanciranje dogradnje i obnove Zatvora u Zagrebu s predviđenih 382 mjesta. Pripremljena je tehnička dokumentacija temeljem koje je Razvojna banka Vijeća Europe odobrila sufinanciranje izgradnje Kaznionice i Zatvora u Šibeniku s 1270 mjesta.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu važno je započeti s radovima na dogradnji Zatvora u Zagrebu te nastaviti s radovima na dokumentaciji vezano uz projekt izgradnje Kaznionice i zatvora u Šibeniku.

Preporuka: Poboľjšati uvjete smještaja u zatvorskom sustavu

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Poduzelo se niz aktivnosti na kvalitativnom poboljšanju smještajnih uvjeta – intenzivirano je tekuće održavanje svih prostora u kojima borave i rade zatvorenici tako da se najmanje jedanput godišnje kreće svi prostori, sanirani su i rekonstruirani sanitarni čvorovi u velikoj većini kaznionica i zatvora, te su poboljšani uvjeti grijanja. Ove aktivnosti su posebno provedene u zatvorima nakon obilaska pučkog pravobranitelja (zatvori u Karlovcu, Sisku i Splitu). Također, u proteklom periodu sanirana je i opremljena kuhinja u Kaznionici u Glini.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu planira se dovršiti uređenje objekta za posjete u Kaznionici u Glini.

Preporuka: Unaprijediti poštivanje načela zaštite ljudskih prava zatvorenika

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Temeljni tečaj za vježbenike pravosudne policije uključuje nastavu i ispit iz predmeta „Međunarodni pravni propisi za zaštitu prava zatvorenika“ unutar kojeg su zastupljeni nastavni sadržaji iz međunarodnih konvencija, ugovora, odnosno paktova koje je ratificirala Republika Hrvatska, sudske prakse Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu u tzv. „zatvorskim predmetima“ te drugih međunarodnih pravnih izvora na koje se u svojim odlukama referira Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu (preporuke Odbora ministara Vijeća Europe, izvješća i standardi Europskog odbora za sprječavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja - CPT i sl.).

Planirane aktivnosti:

Nastavak provedbe gore navedene izobrazbe. U suradnji s Uredom za praćenje prakse i zastupanje pred Europskim sudovima pripremljen je Prijedlog mjera za izvršenje Plana djelovanja za provedbu Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda na nacionalnoj razini. Početak realizacije se planira tijekom II. kvartala 2012.g.

Preporuka: Osigurati izobrazbu zatvorenika stranih državljana

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Uključivanje stranih državljana u obrazovanje provodi se u skladu s uputom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, te stranci nisu diskriminirani u pogledu mogućnosti uključivanja u obrazovanje (uz osposobljavanje, prema potrebi, organizirano je učenje hrvatskog jezika).

Programi izobrazbe koje organiziraju kaznonice, odnosno zatvori za sve polaznike je besplatno, uz mogućnost, u skladu sa Zakonom o izvršavanju kazne zatvora, da se školuju u vanjskim obrazovnim ustanovama na vlastiti trošak.

Planirane aktivnosti:

U okviru redovitih aktivnosti obrazovanja zatvorenika posebnu pozornost pokloniti obuhvaćanjem što većeg broja zatvorenika stranih državljana u skladu s njihovim obrazovnim potrebama i mogućnostima Zatvorskog sustava.

Preporuka: Omogućiti razumnu prilagodbu prostornih uvjeta unutar zatvorskog sustava za osobe s invaliditetom

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

U kontekstu provedbe ove preporuke napravljen je projekt izgradnje lifta u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu. Također, uređene su 2 kupaonice u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu za potrebe osoba s invaliditetom.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu planira se provođenje ankete po kaznenim tijelima vezano uz prikupljanje podataka temeljem kojih će se definirati tehničke mogućnosti i prioritete provedbe građevinskih radova u smislu njihove prilagodbe za potrebe osoba s invaliditetom.

Preporuka: Osigurati odgovarajuće provođenje sigurnosne obveznog psihijatrijskog liječenja sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo zdravlja**

Poduzete aktivnosti:

Sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja provodi se sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu, u stacionarnim uvjetima te ambulantno u kaznionicama i zatvorima. U slučaju težih duševnih bolesti i kad ne postoji mogućnost potrebnog liječenja unutar zatvorskog sustava i zatvorske bolnice zatvorenika se upućuje u zdravstvenu ustanovu-psihijatrijsku bolnicu u sustavu javnog zdravstva. Zatvorenik kao pacijent, prilikom liječenja u sustavu javnog zdravstva ostvaruje sva prava na liječenje i lijekove kao i osiguranici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Na području tretmana- ovisnika-zatvorenika, uspostavljena je suradnja između pojedinih zatvorskih jedinica i na tom području nadležnih Službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. Članovi tima planirano u suradnji sa stručnim službama zatvora i terapeutima u zatvoru u dijelu svoga radnog vremena, rade i sa ovisnicima unutar zatvora.

Nadzor provođenja provodi Stručni tim u kojem uz liječnike i službenike Odjela tretmana i Odjela osiguranja sudjeluju i suci izvršenja nadležni za određenu kaznionicu ili zatvor, koji kroz kvartalne sastanke tijekom godine neposredno nadziru zakonitost postupanja.

Važno je istaknuti kako se na kraju 2011. godine provodila se sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja na 213 zatvorenika.

Planirane aktivnosti:

Nastavak aktivnosti na unaprjeđenju provođenja sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja u stacionarnim uvjetima u Zatvorskoj bolnici te nastavak liječenja u ambulantnim uvjetima u kaznionicama i zatvorima.

Nadalje, nastaviti će se pružanje zdravstvene zaštite u psihijatrijskim bolnicama zatvorenicima u slučaju težih duševnih bolesti i kad ne postoji mogućnost potrebnog liječenja unutar zatvorskog sustava i zatvorske bolnice.

Nastavit će se i unaprijediti suradnja između pojedinih stručnih službi zatvora i Službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo.

5. Zdravstvena zaštita – Zdravstveno osiguranje

Preporuka: Osnovati službe za zaštitu mentalnog zdravlja na lokalnoj razini

Nadležno tijelo: **Ministarstvo zdravlja**

Poduzete aktivnosti:

Mrežom javne zdravstvene službe (NN 98/09) utvrđena je mreža timova za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u zavodima za javno zdravstvo županija/ grada Zagreba sa 45 timova.

Pravilnikom o standardima i normativima prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 43/10, 71/10, 78/10, 88/10, 1/11, 6/11, 48/11, 50/11, 54/11, 61/11, 153/11 i 38/12) u sastavu tima predviđen je psihijatar, psiholog i medicinska sestra/medicinski tehničar.

U 2010. godini Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurao je sredstva za djelatnosti Službi u iznosu od 18.876.037,69 kuna i ugovorio 41 postojeći tim pri županijskim zavodima za javno zdravstvo.

U sredinama s većim kadrovskim i financijskim mogućnostima razvijaju se i dodatne usluge u praćenju rane interakcije roditelja i djece, zaštiti mentalnog zdravlja pri domovima zdravlja te zaštite mentalnog zdravlja djece žrtava nasilja (Dom zdravlja Zagreb zapad, Specijalizirane Poliklinike u Zagrebu i Splitu).

Također u svrhu uspostave smjernica za zajedničko djelovanje na unaprjeđenju postojećih uspješnih mjera i razvoju novih načina zaštite mentalnog zdravlja, kako bi se smanjila pojava duševnih poremećaja, povećala ujednačena dostupnost kvalitetnog i pravovremenog liječenja, rehabilitacije i društvenog uključivanja osoba s duševnim poremećajima, jačajući i njihovu ulogu u odlučivanju u navedenim procesima, a s ciljem povećanja osobnog zadovoljstva i zdravlja građana, smanjenja troškova te poticanja ekonomskog i društvenog razvoja Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2010. godine donijela je Strategiju zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. – 2016. godine.

Planirane aktivnosti:

Planira se daljnje popunjavanje timova za zaštitu mentalnog zdravlja, sukladno mreži i predviđenom sastavu tima te se planira odobravanje potrebnog specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za potrebe te službe.

Također će se poduzimati aktivnosti za provođenje mjera predviđenih Strategijom na području razvoja zaštite mentalnog zdravlja u zajednici kao što su: razvoj u svakoj regiji usluge zaštite u zajednici, uz istovremeno postupno usmjeravanje pacijenata iz velikih ustanova prema korištenju usluga u lokalnoj zajednici; razvoj mjera promocije i prevencije u lokalnoj zajednici; razvoj mjera rane intervencije i rehabilitacije u lokalnoj zajednici; ulaganje u ljudske resurse i obrazovanje, posebice na području zaštite mentalnog zdravlja djece i adolescenata i sl.

Preporuka: Dopuniti Zakon o zaštiti prava pacijenata odredbom o djelotvornom pravnom sredstvu za zaštitu prava propisanih tim Zakonom

Nadležno tijelo: **Ministarstvo zdravlja**

Poduzete aktivnosti:

Iz sadržaja Izvješća o radu pučkog pravobranitelja za 2010. godinu vidljivo je da je Ustavni sud ukinuo odredbu članka 35. Zakona o zaštiti prava pacijenata, a s obzirom da pritužba, propisana člankom 35. stavcima 1. i 2. osporenog Zakona, nije pravno sredstvo kojim bi se na djelotvoran i efikasan način moglo ostvariti Ustavom zajamčeno pravo na zdravstvenu zaštitu.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo zdravlja će nakon detaljne analize vezano uz provedbu zaštite prava pacijenata izraditi cjelovit prijedlog zakonskog rješenja o djelotvornom pravnom sredstvu za zaštitu prava pacijenata. Za sada, sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti to se pravo ostvaruje „prigovorom“ ravnatelju zdravstvene ustanove, odnosno odgovornoj osobi, dok se daljnja pravna zaštita ostvaruje pred ministarstvom, nadležnom komorom, odnosno sudom.

6. Pravosuđe

Preporuka: Nadzirati rad Hrvatske odvjetničke komore nad obavljanjem javnih ovlasti

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

U članku 40. Zakona o odvjetništvu (NN 9/94, 117/08, 50/09, 75/09, 18/11) propisane su jedine mjere koje Ministarstvo pravosuđa ima nad obavljanjem nadzora rada Hrvatske odvjetničke komore nad obavljanjem javnih ovlasti i to:

(1) Ministarstvo pravosuđa prati i proučava rad odvjetništva i uvjete za njegov rad i radi toga može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke, vodeći računa o samostalnosti i neovisnosti odvjetništva. (2) Izvješće i podatke iz stavka 1. ovoga članka Komora je dužna dostaviti Ministarstvu pravosuđa u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih nije u mogućnosti dostaviti zatražena izvješća ili podatke.

Planirane aktivnosti:

U skladu s dosadašnjom provedbom Zakona o odvjetništvu, nastaviti će se s provedbom zakonskih odredbi kao u prethodnom razdoblju.

Preporuka: Omogućiti jačanje sudske uprave u normativnom, kadrovskom i materijalnom pogledu

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

U pogledu jačanja sudske uprave u normativnom smislu nastavljen je proces zakonodavne intervencije u Zakonu o sudovima pa je tako dana 22. veljače 2011.g. (NN 27/11) i 4. studenoga 2011.g. (NN 130/11), Hrvatski Sabor donio Odluke o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima. Upravo kroz Izmjene i dopune Zakona o sudovima donijete dana 4. studenoga 2011.g. (NN 130/11) uvedena je odredba kojom je propisano kako sud može imati tajnika. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave i postupka u kaznenim predmetima sukladno ovlastima Zakona o kaznenom postupku. Na ovaj način omogućeno je jačanje sudske uprave i u kadrovskom pogledu. Osim navedenog uveden je sustav jedinstvenog upravljanja sudskim predmetima

(ICMS) na koji način je omogućeno predsjedniku suda praćenje rada svih predmeta na sudu, samim time i intervencije kod dugotrajnih sudskih postupaka.

Kako bi se povećala ažurnost u rješavanju upravnih sporova od 1. siječnja 2012.g. započeli su sa radom Upravni sud u Zagrebu, Upravni sud u Splitu, Upravni sud u Rijeci i Upravni sud u Osijeku, a Upravni sud Republike Hrvatske od 1. siječnja 2012.g. nastavlja sa radom kao Visoki upravni sud Republike Hrvatske. Ovdje treba naglasiti kako se u sklopu reforme upravnog sudovanja i osnivanjem i početkom rada upravnih sudova povećao broj sudaca na način da je 1. siječnja 2012.g. u Upravnom sudu u Zagrebu započelo s radom 11 sudaca, Upravnom sudu u Splitu 3 suca, Upravnom sudu u Rijeci 3 suca i Upravnom sudu u Osijeku 3 suca.

Planirane aktivnosti:

Odobreno je povećanje broja sudaca u Upravnom sudu u Zagrebu, Upravnom sudu u Splitu, Upravnom sudu u Rijeci i u Upravnom sudu u Osijeku.

Preporuka: Omogućiti jači položaj sudskoj upravi u Vrhovnom sudu u upravljanju sustavom te u nadzoru i kontroli sudova, kao i u pogledu sudjelovanja u postupku predlaganja svih mjera i politika koje se odnose na to područje

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Sudskim poslovnikom (NN 150/05, 16/07,113/08, 153/09,116/10, 27/11) određeno je kako se u poslovima sudske uprave općinski, prekršajni i trgovački sudovi obraćaju Ministarstvu pravosuđa i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, putem neposredno višeg suda, a veliki sudovi, županijski sudovi, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Upravni sud Republike Hrvatske i Visoki trgovački sudu Republike Hrvatske obraćaju se neposredno. Primjerak akta upućenog Ministarstvu pravosuđa sudovi će dostaviti i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Predsjednik višeg suda, prema programu rada, osobno će ili preko određenih sudaca i drugih stručnih osoba obaviti svake godine pregled cjelokupnog poslovanja ili pojedinih dijelova poslovanja nižih sudova sa svoga područja. O obavljenom pregledu, te nađenom stanju i poduzetim mjerama, podnosi se izvješće Ministarstvu pravosuđa i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, a dostavlja se i sudu u kojem je obavljen pregled rada.

Planirane aktivnosti:

Nastavit će se s provedbom aktivnosti kao i u prethodnom razdoblju.

Preporuka: Osigurati suđenje u razumnom roku

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

U cilju osiguranja suđenja u razumnom roku pravosudna inspekcija nastavlja obavljati nadzor rada pravosudne uprave time da se posebno nadzire rad na predmetima starijim od 3 godine. Inspeksijski nadzor obuhvaća i pregled predmeta u kojima je postavljen zahtjev za suđenje u razumnom roku kao i činjenica da li sudovi poštuju zadani rok u kojem predmet treba biti okončan i donijeta odluka.

Planirane aktivnosti:

Kao prioritet postavljen je nadzor rada pravosudne uprave u sudovima u kojima je utvrđeno da su zbog dugotrajnosti sudskih postupaka isplaćeni najviši novčani iznosi povodom kršenja prava građana u nerješavanju sudskih predmeta u razumnim rokovima.

7. Postupanje policijskih službenika

Preporuka: Unaprijediti postupanje policijskih službenika kod obavljanja policijskih poslova i primjene policijskih ovlasti

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

U cilju unaprjeđenja postupanja policijski službenika provedena je edukacija svih policijskih službenika do razine šefa smjene u svim policijskim upravama u sklopu realizacije programa dopunskog stručnog usavršavanja. Navedeno je realizirano kroz modul „Normativno uređenje rada policije“ s ciljem obnove i dopune znanja polaznika, njihovog upoznavanja sa stručnim spoznajama vezanim uz policijske ovlasti, postupanje policije i odnos prema građanima uz posebno isticanje obveze policijskih službenika da maksimalno uvažavaju i poštuju temeljna prava i slobode građana prilikom sveukupnog policijskog postupanja.

Osim toga, Ministarstvo permanentno prati načine policijskih postupanja kod obavljanja policijskih poslova i primjene policijskih ovlasti, a naročito kod općih djelatnosti na teritorijalnom sektoru i kontaktnom rajonu, kod očuvanja te uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, osiguranja javnih okupljanja (posebice sportskih natjecanja), nadzora cestovnog prometa i uporabe sredstava prisile

Nastavno na navedeno, policijski službenici Ministarstv radili su na iznalaženju i predlaganju najpovoljnijih oblika organizacije i operativne taktike te vršili nadzor nad njihovom provedbom te pružali stručnu pomoć službenicima u policijskim upravama

Također, Ministarstvo je sudjelovalo u izradi nacрта prijedloga zakonskih i podzakonskih akata, kako onih iz isključive nadležnosti policije (Zakon o policiji, Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika i dr.) tako onih i iz djelomične nadležnosti policije (Zakon o kaznenom postupku, Kazneni zakon, Zakon o oružju i dr.).

Planirane aktivnosti:

Tijekom 2012. godine nastavit će se s provedbom mjera kao i do sada.

Preporuka: Donijeti pravilnik kojim bi se normativno uredio postupak ispitivanja pritužbi podnesen temeljem Zakona o policiji

Poduzete aktivnosti:

Donesen je Zakon o policiji (NN34/11) koji je u članku 5. stvorio pravni okvir za donošenje Pravilnika kojim će se regulirati način rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu.

Planirane aktivnosti:

Donesen je Pravilnik o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu (NN 58/12).

Preporuka: Osigurati sudjelovanje građana u postupcima ispitivanja

Poduzete aktivnosti:

U članku 5. Zakona o policiji (NN34/11) određeno je da će građani sudjelovati u postupcima ispitivanja pritužbama način da će se u Povjerenstvo za rad po pritužbama u Ministarstvu, od strane saborskog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina imenovati 2 predstavnika javnosti, a na prijedlog organizacija civilnog društva, organizacija stručne javnosti i nevladinih organizacija.

Planirane aktivnosti:

Donesen je Pravilnik o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu (NN 58/12).

Preporuka: Uspostaviti civilni nadzor nad radom policije

Poduzete aktivnosti:

Donesen je Zakon o policiji (NN34/11) koji je u članku 4. i 5. pravno normirao izvješćivanje Hrvatskog sabora od strane ministra unutarnjih poslova, odnosno Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora, kao i uključivanje građana u rad po predstavkama i pritužbama.

Odredbe o „civilnom“ nadzoru nad radom policije ne derogiraju primjenu odredbi Zakona o sustavu državne uprave kojima se propisuje dužnost tijela državne uprave da omoguće građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na rad tijela državne uprave, kao i na nepravilan odnos državnih službenika kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti te način postupanja prilikom podnošenja prigovora i pritužbi.

Planirane aktivnosti:

Donesen je Pravilnik o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu (NN 58/12).

Preporuka: Ojačati Odjel za unutarnju kontrolu

Poduzete aktivnosti:

Donesen je Pravilnik o načinu provedbe unutarnje kontrole i nadzora rada službenika i ustrojstvenih jedinica ministarstva unutarnjih poslova (NN 141/11) temeljem čl. 7. st. 2. sada važećeg Zakona o policiji (NN 34/2011).

Planirane aktivnosti:

Nastavit će se s aktivnostima jačanja Odjela za unutarnju kontrolu sukladno važećim propisima.

Preporuka: Donijeti pravilnik o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama građana

Poduzete aktivnosti:

U tijeku je izrada Pravilnika o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu

Planirane aktivnosti:

Donesen je Pravilnik o načinu rada i postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencija predstavki i pritužbi te radu povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu (NN 58/12).

Preporuka: Donijeti pravilnik o načinu provođenja unutarnje kontrole i nadzora rada službenika i ustrojstvenih jedinica sukladno Zakonu o policiji

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Pravilnik o načinu provedbe unutarnje kontrole i nadzora rada službenika i ustrojstvenih jedinica ministarstva unutarnjih poslova (NN 141/11) donesen je temeljem čl. 7. st. 2. sada važećeg Zakona o policiji (NN 34/2011).

Planirane aktivnosti:

Novim Zakonom o policiji koji je u postupku donošenja normativno će se urediti novi način nadzora rada policije, odnosno poslova koje sada obavljaju policijski službenici unutarnje kontrole. Nadalje, važna novina utvrđena Prijedlogom Zakona su detaljno propisane odredbe o „civilnom“ nadzoru nad radom policije. Naime, razrađen je postupak podnošenja pritužbi te rokovi za podnošenje i odlučivanje o pritužbama, a ministru unutarnjih poslova dana je ovlast za imenovanje Povjerenstva za rad po pritužbama čiji su članovi osim državnih službenika i predstavnici civilnog društva, s naglaskom da je funkcija člana Povjerenstva počasna te da isti ne smije biti član političke stranke. Ovaj institut omogućava, uz nadzor kojega provode državni službenici Ministarstva, i dodatni neovisni nadzor nad radom policije, te predstavlja garanciju njezinog transparentnog i zakonitog djelovanja odnosno sprječavanja zlouporabe prava svakog građanina, čime će se doprinijeti profesionalnosti rada i jačanju ugleda policije u demokratskom društvu. Odredbe o „civilnom“ nadzoru nad radom policije ne derogiraju primjenu odredbi Zakona o sustavu državne uprave kojima se propisuje dužnost tijela državne uprave da omoguće građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na rad tijela državne uprave, kao i na nepravilan odnos državnih službenika kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti te način postupanja prilikom podnošenja prigovora i pritužbi.

Preporuka: Uskladiti uvjete u prostorijama za zadržavanje policijskih postaja s preporukama EU odbora za sprječavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Operativno komunikacijski centar policije permanentno u skladu sa financijskim mogućnostima radi na poboljšanju uvjeta u prostorijama za zadržavanje u policijskom postajama, a u skladu su preporukama EU odbora za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.

Planirane aktivnosti:

U svom financijskom planu za 2012 godinu Ministarstvo je iskazalo potrebe za uređenje prostorija za zadržavanje u policijskim postajama te će se sukladno tome nastaviti s uređivanjem prostorija za zadržavanje u policijskim postajama.

8. Statusna prava građana (prebivalište i boravište, državljanstvo, boravak stranaca)

Preporuka: Ujednačiti postupanje policijskih uprava vezano za pitanje utvrđivanja stvarnog prebivališta ili boravišta

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

U veljači 2007. godine nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva donijela je Uputu o načinu obavljanja terenskih provjera adresa stanovanja i poslovanja te ju je uputila policijskim upravama provedbu s ciljem da se usmjere i ujednače postupanja policije vezano za takve provjere.

2009. godine izrađena i u punoj primjeni je i Uputa o načinu postupanja policijskih službenika kod službenih provjera u upravnim predmetima s ciljem otklanjanja problema i propusta koji se pojavljuju kod obavljanja službenih („operativnih“) provjera u raznim upravnim predmetima (po pitanjima oružja, statusa stranaca, prebivališta i boravišta hrvatskih državljana te kadrovskih i drugih poslova).

Planirane aktivnosti:

Nastavit će se s provedbom aktivnosti ujednačavanja i jačanja postupanja policijskih uprava vezano za utvrđivanje stvarnog prebivališta i boravišta.

Preporuka: Odgovarajuće obrazložiti odbijanje zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvo unutarnjih poslova obrazlaže odbijajuće odluke po zahtjevima za stjecanje hrvatskog državljanstva, na način da detaljno iznosi činjenične i pravne razloge na kojima se rješenje temelji. U činjeničnom dijelu iznose se podaci o odlučnim činjenicama koje je ovo Ministarstvo utvrdilo u postupku, a u pravnom dijelu odredbe materijalnog zakona pomoću kojih je riješena upravna stvar i njihova interpretacija u odnosu na utvrđeno činjenično stanje. Ukoliko je odluka donesena na temelju klasificiranih podataka drugog nadležnog tijela javne vlasti, iznose se sve poznate relevantne činjenice i pravni propisi u skladu sa sadržajem, zaštitom i postupanjem s klasificiranim podacima označenim određenim stupnjem tajnosti. Ministarstvo unutarnjih poslova u području državljanstva kontinuirano postupa u skladu s pravnim shvaćanjima i primjedbama Upravnog suda u svezi postupka. Strankama se omogućuje sudjelovanje u postupku i izjašnjavanje o svim bitnim činjenicama u svrhu promicanja osnovnih načela zakonitosti i materijalne istine.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo će nastaviti obrazlagati odbijajuće odluke po zahtjevima za stjecanje hrvatskog državljanstva, na način da detaljno iznosi činjenične i pravne razloge na kojima se rješenje temelji.

Preporuka: Omogućiti pružanje pomoći strankama kod podnošenja zahtjeva za produženje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Zakon o strancima omogućuje povoljnije odredbe za strance koji reguliraju privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, pa se tako nakon 2 godine privremeni boravak može produžiti na 2 godine, a ne kao ostali stranci na 1 godinu.

Posebna pozornost posvećuje se strancima koji podnose zahtjev za produženje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, budući se u toku odlučivanja po zahtjevu vodi računa o jedinstvu obitelji, kako ne bi došlo do razdvajanja članova obitelji.

Sukladno načelima Zakona o općem upravnom postupku kao što su načelo pomaganja stranci i načelo učinkovitosti i ekonomičnosti, svaki službenik ima obvezu pomoći neukoj stranci pri reguliranju njenog statusa, vodeći računa i o međunarodnim instrumentima koji se donose na zaštitu obitelji i djece.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo će nastaviti postupati u skladu s načelima Zakona o općem upravnom postupku.

Preporuka: Urediti postupak reguliranja boravka i državljanstva osoba koje se vraćaju u Republiku Hrvatsku

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Člankom 65. stavkom 1. točkom 3. Zakona o strancima (NN 130/11) propisano da se privremeni boravak može odobriti strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice ili koji je obuhvaćen programom obnove ili povratka ili stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice.

Strancu koji je imao prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. godine, a koji je korisnik programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj, može se odobriti stalni boravak temeljem članka 94. stavka 1. točke 2. Zakona o strancima.

Temeljem članka 96. stavka 2. citiranog Zakona, povratnici za odobrenje stalnog boravka nisu dužni prilagati dokaz o osiguranim sredstvima za uzdržavanje, dokaz o zdravstvenom osiguranju i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika i latiničnog pisma te hrvatsku kulturu i društveno uređenje.

Planirane aktivnosti:

Nastavit će se postupati u skladu s načelima Zakona o strancima.

Preporuka: Skratiti trajanje postupka stjecanja ili primitka u hrvatsko državljanstvo

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvo unutarnjih poslova poduzelo je brojne mjere i aktivnosti radi ubrzanja upravnog postupka stjecanja hrvatskog državljanstva. Obzirom na raspoložive ljudske i materijalne

resurse, ostvareni su kvalitetni rezultati u vođenju i okončavanju upravnih postupaka stjecanja hrvatskog državljanstva. Tako je u 2011. godini ukupno zaprimljeno 2968 zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo, a riješeno 4847 zahtjeva. U odnosu na 2010. godinu, broj zaprimljenih zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva u 2011. godini je manji za 17,4%. Međutim, u odnosu na 2010. godinu, ukupno je doneseno 199 odluka više, što predstavlja povećanje od 3% te potvrđuje poboljšanje produktivnosti nadležnog Odjela za državljanstvo. U posljednje 4 godine ukupno je zaprimljeno 19771, a riješeno 25309 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva. Time se značajno smanjio broj zatečenih neriješenih predmeta te skratilo trajanje upravnog postupka u predmetima primitka u hrvatsko državljanstvo.

Ministarstvo unutarnjih poslova provelo je u 2011. godini sve normativne aktivnosti vezane uz izradu konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu.

Hrvatski sabor usvojio je dana 28.10.2011. godine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu (NN 130/11), a stupio je na snagu 01.01.2012. godine. Zakonskim izmjenama, uz ostalo, olakšano je uključivanje i integracija podnositelja zahtjeva u hrvatsko društvo na osnovi zakonitog i stvarnog boravka. U Zakonu su otklonjeni određeni sadržajni i normativni nedostaci koji su utjecali na provođenje procesnih radnji i utvrđivanje odlučnih činjenica.

Planirane aktivnosti:

Primjenom novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu povećat će se kvaliteta provođenja upravnih postupaka primitaka u hrvatsko državljanstvo te će se sami postupci ubrzati.

9. Socijalna skrb, obiteljsko - pravna zaštita i skrbništvo, roditeljne i roditeljske potpore

Preporuka: Osigurati pravednu i ravnomjernu raspodjelu socijalnih davanja

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

U cilju pravedne i ravnomjerne raspodjele socijalnih davanja donesen je Zakon o socijalnoj skrbi (NN 57/11) kojim se pojednostavljuje postojeći sustav višestruke socijalne pomoći u smislu jednostavnijeg i učinkovitijeg postupka ostvarivanja prava, jasnijeg definiranja uvjeta, te boljeg obuhvata određenih socijalnih skupina, što će pridonijeti poboljšanju kvalitete življenja najugroženijeg dijela stanovništva. Zakonom prepoznaje osam novčanih naknada (pomoć za uzdržavanje, pomoć za stanovanje, jednokratna pomoć, potpore za obrazovanje, osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu i status roditelja njegovatelja/obiteljskog njegovatelja, inkluzivni dodatak). Rečene naknade ostvaruju se u skladu s utvrđenim načelima supsidijarnosti, pravičnosti, pravovremenosti, zabrane diskriminacije, dostupnosti i slobode izbora, individualizacije i najboljeg interesa korisnika, uključivanja korisnika u zajednicu, poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika, kako bi ih ostvarile osobe kojima su najpotrebnije. Također se odvajanjem novčanih naknada od socijalnih usluga i skraćivanjem

postupka olakšava pristup pravima, a unapređivanjem izvaninstitucijskih usluga i usluga prevencije institucionalizacije, postiže se brže uključivanje korisnika socijalnih usluga u društveni život.

Planirane aktivnosti:

Zakonska obveza propisuje novu novčanu potporu inkluzivni dodatak, koji je namijenjen osobama s invaliditetom radi stvaranja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti pri uključivanju u svakodnevni život. Uvjeti, područja i način procjene razine potrebne potpore osobama s invaliditetom, iznos novčane potpore, te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom, uredit će se posebnim zakonom u roku od 3 godine.

Preporuka: Izjednačiti prava osoba s invaliditetom bez obzira na uzrok i vrstu invaliditeta

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Radi usklađivanja s definicijom invaliditeta propisanom Konvencijom, odnosno uvođenja jedinstvene definicije osobe s invaliditetom na razini Republike Hrvatske koja bi vrijedila za sve sustave (zdravstvo, prosvjeta, socijalna skrb, mirovinsko osiguranje, branitelji, zapošljavanje), pokrenuta je aktivnosti kojom bi se omogućio *jedinstveni način utvrđivanja invaliditeta na razini Hrvatske po jedinstvenim kriterijima* (izrada jedinstvene liste oštećenja, pregled važećih zakonskih propisa i popis propisa koje treba mijenjati, izrada nacрта zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta).

Naime, u međunarodnim klasifikacijama Svjetske zdravstvene organizacije, stanja (bolesti, oštećenja, ozljede itd.) su svrstane prvenstveno u Međunarodnu klasifikaciju bolesti, koji osigurava etiološki okvir, a koja se sada koristi u većini sustava.

Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije za dobivanje potpunijeg uvida u populaciju osoba s invaliditetom potrebno je stvoriti društveno medicinski model sagledavanja invaliditeta, tj. potrebno je imati uvid u to koje su dijagnoze bolesti i oštećenja dovele do invaliditeta, ali i imati predodžbu na koji su način osobe s invaliditetom uključene u društvo i postoje li prepreke njihovom punom i učinkovitim sudjelovanjem u zajednici na ravnopravnoj osnovi s drugima (Međunarodna klasifikacija funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja, 2001.)

Na temelju Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, međuresorna radna skupina izradila je Prijedlog Jedinственe liste funkcionalnih sposobnosti te je provedena probna primjena Prijedloga Jedinственe liste funkcionalnih sposobnosti na određenom uzorku (obveznici provođenja: nadležna ministarstva i javne ustanove u sustavu zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih vojnih invalida i civilnih invalida rata, mirovinskog osiguranja, branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, djelatnih vojnih osoba) i prikupljeni su rezultati probne primjene.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu potrebno je uskladiti Liste s rezultatima dobivenim probnom primjenom. Zajednički s predstavnicima svih sustava izraditi tekst Prijedloga Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Prijedloga Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja te ga uputiti Vladi Republike Hrvatske radi donošenja.

Preporuka: Uskladiti Obiteljski zakon i druge propise s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

U cilju izrade analize učinaka primjene Obiteljskog zakona osnovana je Radna skupina, koja je tijekom 2011. godine prikupila i obradila odgovore na anketne upitnike za suce i centre za socijalnu skrb na osnovu kojih se može zaključiti da je nužno pristupiti „reformi“ obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju.

Navedena Radna skupina prepoznala je potrebu usklađivanja Obiteljskog zakona sa Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, posebno na području skrbništva.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo socijalne politike i mladih u skorije vrijeme će pristupiti određivanju mogućih aktivnosti i ciljeva reforme obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Pri navedenom, posebno će se preispitati potreba usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s obvezujućim međunarodnim dokumentima i međunarodno pravnim standardima.

Preporuka: Ograničiti primjenu instituta potpunog lišenja poslovne sposobnosti

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Tijekom 2010. godine održana su dva Stručna aktiva radnika zaposlenih na poslovima skrbništva u centrima za socijalnu skrb s područja cijele Republike Hrvatske, na kojima su se raspravljala najšira stručna pitanja vezana uz pravni institut skrbništva, pa tako i uz provedbu postupaka lišenja poslovne sposobnosti. Dakako, da su se u raspravama razmatrala i stručna pitanja vezana uz opseg lišenja poslovne sposobnosti u kojem zapravo ključnu ulogu imaju nadležni sudovi koji u konačnici donose odluke hoće li se određena osoba lišiti poslovne sposobnosti u potpunosti ili djelomično. U travnju 2011. godine održan je Stručni aktiv radnika zaposlenih na poslovima skrbništva u centrima za socijalnu skrb s područja cijele Republike. Kroz stručna predavanja stručni radnici centara za socijalnu skrb su upoznati s preporukama o potrebi da se sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, kako konvencijskim tako i zakonskim, zaštitni mehanizmi, pa i sam institut skrbništva, mora koristiti u onoj mjeri s kojom će se što je moguće manje zadirati u temeljna ljudska prava osobe, tijekom i nakon provedenog postupka radi lišenja poslovne sposobnosti.

Planirane aktivnosti:

U idućem razdoblju nastojat će se kontinuirano educirati sve stručne radnike iz centara za socijalnu skrb po županijama, odnosno područnih centara za socijalnu skrb, posebice one koje rade na poslovnima skrbništva, o potrebi stalnog praćenja zdravstvenog stanja štićenika, osobito u pogledu razloga zbog kojeg je osoba štićenika lišena poslovne sposobnosti. U tom pogledu svakako treba istaći da Obiteljski zakon (NN 116/03, 17/04, 136/04 i 107/07), kroz

svoje odredbe osigurava dovoljno zaštitnih mehanizama kao na primjer skrbnička izvješća koja obuhvaćaju i cjeline vezane uz zdravstveno stanje štićenika, posebice uz trenutno stanje štićenika s obzirom na razloge lišenja poslovne sposobnosti, obilazak štićenika od strane stručnih radnika nadležnih područnih centara, te odredba članka 165. Obiteljskog zakona, u kojoj se u bitnome određuje obveza liječnika primarne zdravstvene zaštite da svake tri godine na zahtjev centra za socijalnu skrb dostavi mišljenje o stanju zdravlja štićenika s obzirom na razlog lišenja poslovne sposobnosti. Ukoliko se utvrdi da je zdravlja štićenika u pogledu razloga lišenja poslovne sposobnosti, poboljšano, centar za socijalnu skrb postupa sukladno odredbi članka 324. stavka 2. Obiteljskog zakona, u kojem je određen krug osoba koje mogu pokrenuti postupak za vraćanje poslovne sposobnosti, između kojih se dakako nalaze i nadležni centri za socijalnu skrb. Svakako treba napomenuti da Ministarstvo socijalne politike i mladih, o pojedinim stručnim pitanjima, kontinuirano nadležnim centrima za socijalnu skrb daje stručna mišljenja ili naputke vezane uz provedbu instituta skrbništva.

Preporuka: Deinstitutionalizirati smještene duševno (psihički) bolesne osobe

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

U skladu s Planom deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.–2016. (2018.) izrađen je Nacrt operativnog plana provedbe procesa deinstitutionalizacije i transformacije kojim se utvrđuje opseg i dinamika provođenja ovih procesa u odnosu na korisnike.

Planirane aktivnosti:

Donijeti Operativni plan provedbe procesa deinstitutionalizacije i transformacije kojim se utvrđuje opseg i dinamika provođenja ovih procesa u odnosu na korisnike, te realizirati provedbu planiranih aktivnosti za 2012. godinu.

Preporuka: Profesionalizirati ulogu skrbnika

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Kako je ranije navedeno, u cilju izrade analize učinaka primjene Obiteljskog zakona osnovana je Radna skupina, koja je tijekom 2011. godine prikupila i obradila odgovore na anketne upitnike za suce i centre za socijalnu skrb na osnovu kojih se može zaključiti da je nužno pristupiti „reformi“ obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju i u kontekstu uloge skrbnika.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo socijalne politike i mladih u skorije vrijeme će pristupiti određivanju mogućih aktivnosti i ciljeva reforme obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Pri navedenom, posebno će se preispitati potreba usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s obvezujućim međunarodnim dokumentima i međunarodno pravnim standardima.

Preporuka: Uvesti multidisciplinarni pristup vještačenju

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo zdravlja**

Poduzete aktivnosti:

U kontekstu multidisciplinarnog pristupa vještačenju, pokrenuta je aktivnost usmjerena na *jedinstveni način utvrđivanja invaliditeta na razini Hrvatske po jedinstvenim kriterijima* (izrada jedinstvene liste oštećenja, pregled važećih zakonskih propisa i popis propisa koje treba mijenjati, izrada nacrtu zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta).

Sukladno tome, radna skupina izradila je Prijedlog Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti te je provedena probna primjena Prijedloga Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti na određenom uzorku (obveznici provođenja: nadležna ministarstva i javne ustanove u sustavu zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih vojnih invalida i civilnih invalida rata, mirovinskog osiguranja, branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, djelatnih vojnih osoba) i prikupljeni su rezultati probne primjene.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu potrebno je uskladiti Liste s rezultatima dobivenim probnom primjenom. Zajednički s predstavnicima svih sustava izraditi tekst Prijedloga Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Prijedloga Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja te ga uputiti Vladi Republike Hrvatske radi donošenja.

Preporuka: Ojačati ulogu centara za socijalnu skrb posebice glede obilazaka štićenika i kontrolne uloge, redovitog traženja mišljenja liječnika o zdravlju štićenika radi pokretanja postupaka u cilju vraćanja poslovne sposobnosti ali i njihove odgovornosti radi nesavjesnog postupanja

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

2010. godine održana su dva Stručna aktiva radnika zaposlenih na poslovima skrbništva u centrima za socijalnu skrb s područja cijele Republike Hrvatske, na kojima su se raspravljala najšira stručna pitanja vezana uz pravni institut skrbništva, pa tako i uz provedbu postupaka lišenja poslovne sposobnosti. Dana 13. travnja 2011. godine održan je Stručni aktiv radnika zaposlenih na poslovima skrbništva u centrima za socijalnu skrb s područja cijele Republike Hrvatske. Kroz navedena predavanja stručni radnici centara za socijalnu skrb su upoznati s preporukama o potrebi da se sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, kako konvencijskim tako i zakonskim, zaštitni mehanizmi, pa i sam institut skrbništva, mora

koristiti u onoj mjeri s kojom će se što je moguće manje zadirati u temeljna ljudska prava osobe, tijekom i nakon provedenog postupka radi lišenja poslovne sposobnosti. Važno je istaći da se između ostalog posebno na navedenim stručnim aktivima raspravljalo o provedbi članka 165. Obiteljskog zakona, kojim je propisano: „Za osobe lišene poslovne sposobnosti liječnik primarne zdravstvene zaštite je dužan svake tri godine dostaviti mu mišljenje o stanju zdravlja štićenika s obzirom na razlog lišenja poslovne sposobnosti.“. Navedenom odredbom osigurava se da lišenje poslovne sposobnosti ne bude, ukoliko to nije potrebno, zaštitni mehanizam koji je apsolutno nepromjenjiv, nego se i na taj način i kroz redovito obilaženje štićenika od strane stručnih radnika nadležnih centara za socijalnu skrb osigurava kontinuirano praćenje zdravlja štićenika s obzirom na razlog lišenja poslovne sposobnosti. Ukoliko dođe do nestanka navedenih razloga, primjenjuje se odredba članka 324. stavka 2. Obiteljskog zakona, koja propisuje tko je sve ovlašten pokrenuti postupak radi vraćanja poslovne sposobnosti. U toj odredbi posebno pored ostalog ističemo da postupak radi vraćanja poslovne sposobnosti može pokrenuti i osoba o kojoj će se voditi postupak vraćanja poslovne sposobnosti, što osigurava dodatnu zaštitu prava i interesa štićenika, jer se sam štićenik svojim prijedlogom može izravno obratiti nadležnom sudu radi provedbe postupka za vraćanja poslovne sposobnosti.

Ministarstvo socijalne politike i mladih, o pojedinim stručnim pitanjima, kontinuirano nadležnim centrima za socijalnu skrb daje stručna mišljenja ili naputke vezane uz provedbu instituta skrbništva.

Što se tiče nesavjesnog postupanja centara za socijalnu skrb postoje pozitivnim propisima Republike Hrvatske, propisane mjere s ciljem sankcioniranja nesavjesnog postupanja u službi, koje se u takvim slučajevima i primjenjuju. Kao problem treba istaći da unatoč zahtjevima centara za socijalnu skrb mnogi liječnici primarne zdravstvene zaštite ne postupaju sukladno odredbi članka 165. Obiteljskog zakona, što predstavlja često veliki problem u radu istih centara.

Planirane aktivnosti:

U idućem razdoblju nastojat će se kontinuirano educirati sve stručne radnike iz centara za socijalnu skrb po županijama, odnosno područnih centara za socijalnu skrb, posebice one koje rade na poslovnima skrbništva, o potrebi stalnog praćenja zdravstvenog stanja štićenika, osobito u pogledu razloga zbog kojeg je osoba štićenika lišena poslovne sposobnosti. U tom pogledu svakako treba istaći da Obiteljski zakon (NN 116/03, 17/04, 136/04 i 107/07), kroz svoje odredbe osigurava dovoljno zaštitnih mehanizama poput skrbnička izvješća koja obuhvaćaju i cjeline vezane uz zdravstveno stanje štićenika, posebice uz trenutno stanje štićenika s obzirom na razloge lišenja poslovne sposobnosti, obilazak štićenika od strane stručnih radnika nadležnih područnih centara, te odredba članka 165. Obiteljskog zakona, u kojoj se u bitnome određuje obveza liječnika primarne zdravstvene zaštite da svake tri godine na zahtjev centra za socijalnu skrb dostavi mišljenje o stanju zdravlja štićenika s obzirom na razlog lišenja poslovne sposobnosti. Ukoliko se utvrdi da je zdravlje štićenika u pogledu razloga lišenja poslovne sposobnosti, poboljšano, centar za socijalnu skrb postupa sukladno odredbi članka 324. stavka 2. Obiteljskog zakona, u kojem je određen krug osoba koje mogu pokrenuti postupak za vraćanje poslovne sposobnosti, između kojih se dakako nalaze i nadležni centri za socijalnu skrb. Svakako treba napomenuti da će Ministarstvo socijalne politike i mladih, o pojedinim stručnim pitanjima, kontinuirano nadležnim centrima za socijalnu skrb davati stručna mišljenja ili naputke vezane uz provedbu instituta skrbništva.

Preporuka: Uvesti sustav podrške osobi za donošenje odluka u cilju smanjenja slučajeva stavljanja osoba pod skrbništvo

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Sukladno reformi obiteljskog zakonodavstva, kako je ranije navedeno, za izradu analize učinaka primjene Obiteljskog zakona osnovana je Radna skupina, koja je tijekom 2011. godine prikupila i obradila odgovore na anketne upitnike za suce i centre za socijalnu skrb na osnovu kojih se može zaključiti da je nužno pristupiti „reformi“ obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju.

Navedena Radna skupina prepoznala je potrebu usklađivanja Obiteljskog zakona sa Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, posebno na području skrbništva.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo socijalne politike i mladih u skorije vrijeme će pristupiti određivanju mogućih aktivnosti i ciljeva reforme obiteljskog zakonodavstva u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Pri navedenom, posebno će se preispitati potreba usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s obvezujućim međunarodnim dokumentima i međunarodno pravnim standardima.

Preporuka: Osigurati pomoć roditeljima kako bi im se omogućilo zadržavanje djece s posebnim potrebama u njihovim obiteljima

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Roditeljima se osigurava pravo na status roditelja njegovatelja za dijete s teškoćama u razvoju kada se radi o teškim oštećenjima ili o potrebi specifične njege zbog održavanja života. Roditelj ostvaruje navedeno pravo i kada je dijete uključeno u program boravka za vrijeme kojeg mu nije osigurana usluga pomoći i njege. Pravo na status njegovatelja može se pod određenim uvjetima priznati i jednom od članova obitelji, u slučajevima kada dijete nema roditelja ili niti jedan roditelj ne živi s djetetom ili živi s djetetom ali nije u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu zbog svojeg psihofizičkog stanja. Ukoliko u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja. Također se osiguravaju izvaninstitucionalni oblici skrbi kojima se potiče ostanak djece s teškoćama u razvoju u njihovim obiteljima. Usluga stručne pomoći u obitelji (patronaža) priznaje se djeci s teškoćama u razvoju, a obuhvaća psihosocijalnu rehabilitaciju koja se pruža korisniku u obitelji. Usluga rane intervencije obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta. Usluga rane intervencije pruža se u domu djeteta ili kod pružatelja usluge, u pravilu do 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života djeteta. Nadalje, osigurava se usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija), kao i usluge cjelodnevnog, poludnevnog i povremenog boravka za djecu s teškoćama u razvoju.

Pored navedenih socijalnih usluga, priznavanjem novčanih potpora za dijete s teškoćama u razvoju, doplatka za pomoć i njegu i osobne invalidnine, također se osigurava pomoć roditeljima u skrbi za dijete.

Planirane aktivnosti:

U narednom periodu važno je razviti mrežu usluga socijalne skrbi za sve skupine u području socijalne skrbi, što posebice uključuje razvoj izvaninstitucijskih oblika skrbi u lokalnoj zajednici sa svrhom prevencije institucionalizacije.

Razvoj i jačanje društvene svijesti o potrebi potpore i skrbi za sve osobe u socijalno-zaštitnoj potrebi, te promicanje izvaninstitucijskih oblika skrbi u javnosti.

Preporuka: Propisati pravo na doplatku za djecu kao pravo djeteta a ne kao pravo roditelja

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Za doplatku za djecu i pronatalitetni dodatak iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2010. godini isplaćen je iznos od ukupno 1.721.940.889,27 kuna za 206.295 korisnika/ca i to za 390.346 djece.

Tijekom 2011. godine za doplatku za djecu, uključujući i pronatalitetni dodatak ukupno je utrošeno 1.727.271.311,27 kuna za prosječno 208.247 korisnika i 391.836 djece.

Dana 20. svibnja 2011. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu (NN 61/11). Izmjenama i dopunama Zakon o doplatku za djecu usklađen je s odgovarajućim odredbama Zakona o općem upravnom postupku te s Zakonom o porezu na dohodak, kao i s odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske u svezi ukidanja dijela odredbe članka 55. Zakona o socijalnoj skrbi, na koju se poziva Zakon o doplatku za djecu kod utvrđivanja težih smetnji u razvoju djeteta u svezi ostvarivanja prava na doplatku za djecu. Navedenim izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, kao korisnici prava na doplatku za djecu propisuju se azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, u skladu s Direktivom Vijeća 2004/83/EC, a vezano za Zakon o azilu. Osim prethodno navedenog, ovim izmjenama i dopunama osigurana je jača povezanost resornih tijela i nadležnih službi u razmjeni podataka bitnih za odlučivanje o pravu na doplatku za djecu, kao i odgovornost za učinjene prekršaje.

Planirane aktivnosti:

U narednom razdoblju poklonit će se pozornost zadovoljavanju potreba djece te podizanju kvalitete njihova života i u tom je smislu predložen iznos potrebnih financijskih sredstava u Državnom proračunu za 2012. godinu.

10. Suzbijanje diskriminacije

Preporuka: Nastaviti rad na izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju diskriminacije

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvo pravosuđa osnovalo je Radnu skupinu za izradu Izmjena i dopuna Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Planirane aktivnosti:

U drugom kvartalu 2012. godine planirano je usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Preporuka: Osigurati sredstva za promidžbu Ureda pučkog pravobranitelja i posebnih pravobraniteljica kao tijela nadležnih za zaštitu od diskriminacije

Nadležno tijelo: **Ministarstvo financija**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvu financija preporučeno je osigurati sredstva za promidžbu Ureda pučkog pravobranitelja i posebnih pravobranitelja kao tijela nadležnih za zaštitu od diskriminacije, ali i sredstva za promidžbene akcije namijenjene općenito upoznavanju građana s pojmom diskriminacije i njenim oblicima.

S obzirom da proračunski korisnici sami raspoređuju dodijeljena proračunska sredstva unutar svojeg financijskog plana i da Ministarstvo financija ne može utjecati na visinu sredstava koje za pojedine namjere planiraju proračunski korisnici, svi korisnici trebaju u svojim financijskim planovima planirati sredstva sukladno preporukama iz Izvještaja o radu za 2010. godinu Ureda pučkog pravobranitelja.

Planirane aktivnosti:

Prilikom izrade Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2012. godinu kao i u projekcijama za 2013. i 2014. godinu, u Uredu pučkog pravobranitelja, unutar programa „Zaštita i promicanje ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije“, planirana su sredstva unutar aktivnosti A 649000 – Administracija i upravljanje, na poziciji 3233 – Usluge promidžbe i informiranja kako slijedi u tabeli:

	Plan 2011	Izvršenje 01.2011.-12.2011.	Ind.	Prijedlog proračuna za 2012.	Ind.	Prijedlog proračuna za 2013.	Ind.	Prijedlog proračuna za 2014.
	1	2	3	4	5	6	7	8
120 Ured pučkog pravobranitelja	9.410.637	9.466.710,99	100,6	10.538.450	111,98	9.444.300	89,62	9.169.000
2115 Zaštita i promicanje	9.410.637	9.466.710,99	100,6	10.538.450	111,98	9.444.300	89,62	9.169.000

ljud. prava i suzbij. diskrim.								
A 649000 Administracija i upravljanje	7.278.019	7.259.287,07	99,74	8.306.500	114,13	8.506.300	102,41	8.596.600
3233 Usluge promidžbe i inform.	5.000	5.564,83	111,3	12.000	240,00	5.500	45,83	7.000

Na zahtjev Ureda pučkog pravobranitelja da mu se dodijele dodatna financijska sredstva za plaće i za preuzete obveze prema Europskoj uniji, povećan je limit razdjela u iznosu od 1.900.000,00 kuna za 2012. godinu i u projekcijama za 2013. i 2014. godinu te financijski plan Ureda iznosi 9.026.000,00 kuna za 2012. godinu, 9.097.000,00 kuna za 2013. godinu i 9.169.000,00 kuna za 2014. godinu, za izvore financiranja: 1,2 i 8

Za rashode Usluge i promidžbe informiranja Ureda pučkog pravobranitelja planirao je 12.000,00 kuna, što je u odnosu na 2011. godinu povećanja od 240,00 %.

Preporuka: Unaprijediti sustav besplatne pravne pomoći

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Novelom Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći iz srpnja 2011. godine, radi se na prilagodbi sustava pravne pomoći građanima.

Novela Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći za cilj je imala izvršenje Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-722/2009 od 6. travnja 2011. godine (NN 44/11) kojom je utvrđena neustavnost pojedinih odredbi Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.

Korjenitom izmjenom članka 5. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći stvoren je jasnije definiran okvir za odobravanje pravne pomoći kroz uređenje primarne i sekundarne pravne pomoći.

Slijedom usvajanja novog koncepta kriterija za odobravanje pravne pomoći, dodan je novi članak 5.a kojim se definiraju subjektivni kriteriji koji postoje na strani podnositelja zahtjeva, kao i objektivni kriteriji.

Proširen je krug pružatelja na urede državne uprave i Ured Grada Zagreba. Time se građanima željelo olakšati pristup primarnoj pravnoj pomoći. Ova zakonska novina ima za cilj osigurati ravnomjernu pokrivenost cijelog prostora Republike Hrvatske za pružanje primarne pravne pomoći, te iskoristiti stručne potencijale koji postoje u uredima državne uprave na lokalnoj razini.

Zadržano je opće pravilo prema kojem odvjetnici ne smiju odbiti pružiti pravnu pomoć te su u skladu s načelima koja ističe Ustavni sud, jasno i precizno pobrojani razlozi kada to može. U prvom redu se radi o slučajevima sukoba interesa i poštovanja priznate specijalizacije odvjetnika.

Kako se sredstva za pravilno funkcioniranje sustava pravne pomoći osiguravaju u državnom proračunu bilo je potrebno kvalitetnijim zakonskim rješenjem urediti pravilnu raspodjelu spomenutih sredstava.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo pravosuđa Republike Litve te Državna služba za pravnu pomoć započelo je u studenom 2011. godine provedbu Twinning Light Projekta „Unapređenje sustava besplatne pravne pomoći“, vrijednosti 230.000 eura, financiranog u sklopu programa Europske Unije za Republiku Hrvatsku IPA 2009.

Važnost ovog projekta za sustav pravne pomoći Republike Hrvatske ogleda se prvenstveno u tom što će se sustavnom analitikom postojećeg zakonodavnog okvira besplatne pravne pomoći ispraviti uočeni nedostaci, te će se tako iskoristiti puni potencijal sustava. Također, planiranim aktivnostima tijekom provedbe ovog projekta, sustav će postati razumljiviji i bliži predstavnicima sudske i upravne vlasti, ostalim aktivnim subjektima sustava, kao i široj javnosti.

Preporuka: Omogućiti kontinuirano i ujednačeno ostvarivanje prava, prema individualnim procjenama potreba svim osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju sukladno definiciji invaliditeta iz Konvencije o pravima osoba s invaliditetom

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Navedena preporuka provela bi se na način kako je opisano u aktivnostima preporuke: *Izjednačiti prava osoba s invaliditetom bez obzira na uzrok i vrstu invaliditeta (str 25).*

Naime kako je prethodno navedeno, radi usklađivanja s definicijom invaliditeta propisanom Konvencijom, odnosno uvođenja jedinstvene definicije osobe s invaliditetom na razini Republike Hrvatske koja bi vrijedila za sve sustave (zdravstvo, prosvjeta, socijalna skrb, mirovinsko osiguranje, branitelji, zapošljavanje), tadašnje Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je određeno nositeljem aktivnosti kojoj bi se omogućio *jedinstveni način utvrđivanja invaliditeta na razini Hrvatske po jedinstvenim kriterijima* (izrada jedinstvene liste oštećenja, pregled važećih zakonskih propisa i popis propisa koje treba mijenjati, izrada nacrtu zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta).

Naime, u međunarodnim klasifikacijama SZO-a (Svjetske zdravstvene organizacije), stanja (bolesti, oštećenja, ozljede itd.) svrstane su prvenstveno u MKB-10 (skraćeni naziv priručnika za Međunarodnu klasifikaciju bolesti, deseto izmijenjeno i dopunjeno izdanje), koji osigurava etiološki okvir, a koja se sada koristi u većini sustava.

Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za dobivanje potpunijeg uvida u populaciju osoba s invaliditetom potrebno je stvoriti društveno medicinski model sagledavanja invaliditeta, tj. potrebno je imati uvid u to koje su dijagnoze bolesti i oštećenja dovele do invaliditeta, ali i imati predodžbu na koji su način osobe s invaliditetom uključene u društvo i postoje li prepreke njihovom punom i učinkovitim sudjelovanjem u zajednici na ravnopravnoj osnovi s drugima (ICF - International Classification of Functioning, Disability and Health, 2001., klasifikacija koja je dobila u duhu hrvatskog jezika naziv Međunarodna klasifikacija funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja, te kraticu MKF)

Na temelju ICF-a, međuresorna radna skupina izradila je Prijedlog Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti te je provedena probna primjena Prijedloga Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti na određenom uzorku (obveznici provođenja: nadležna ministarstva i javne ustanove u sustavu zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih vojnih invalida i civilnih

invalida rata, mirovinskog osiguranja, branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, djelatnih vojnih osoba) i prikupljeni su rezultati probne primjene.

Planirane aktivnosti:

Uskladiti Liste s rezultatima dobivenim probnom primjenom.

Zajednički s predstavnicima svih sustava izraditi tekst Prijedloga Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Prijedloga Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja te ga uputiti Vladi Republike Hrvatske radi donošenja.

Preporuka: Provoditi aktivnosti na suzbijanju diskriminacije i homofobije

Nadležna tijela: **Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske**

Poduzete aktivnosti:

Izmjenama članka 43. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi omogućeno je učenje hrvatskog jezika za svu djecu koja ne znaju ili nedostavno poznaju hrvatski jezik. Nadalje, donesena je Odluka o programu hrvatskoga jezika za pripremnu nastavu za učenike osnovne i srednje škole koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik („Narodne novine“, br: 151/11). U osnovnim školama provede se projekti vezani uz sprečavanje diskriminacije.

U sustavu visokog obrazovanja suzbijanje diskriminacije propisano je odredbom članka 77. stavka 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 46/07, 2/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09 i 63/11) na način da sveučilište, veleučilište i visoka škola utvrđuje postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost, svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob. Navedeno provode učilišta kako prilikom upisa tako i tijekom studiranja.

Donesen je Nacionalni okvirni kurikulum u kojemu je predviđeno da se u osnovnim i srednjim školama ostvaruju međupredmetne teme ili interdisciplinarni sadržaji i/ili moduli, i to: osobni i socijalni razvoj; zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; učiti kako učiti; poduzetništvo; uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije; te građanski odgoj i obrazovanje.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta planira u narednom razdoblju izraditi program kurikulum predviđenih modula i postupno uvođenje programa u sustav odgoja i obrazovanja. Nadalje, u narednom razdoblju, sukladno mogućnostima Državnog proračuna.

Preporuka: Osigurati dostupnost ustanova za skrb o starijim osobama posebice u slabije razvijenim krajevima

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Radi osiguranja regionalne ravnomjernosti pružanja usluga u okviru institucijskih oblika skrbi za starije i nemoćne osobe, Ministarstvo je u 2011. godini sklopilo nove ugovore o međusobnim odnosima s tri pružatelja usluga i jedan aneks o povećanju kapaciteta za ukupno 41 korisnika na području Sisačko-moslavačke, Vukovarsko-srijemske, Osječko-Baranjske i Varaždinske županije.

Planirane aktivnosti:

Poticati razvoj udomiteljstva i obiteljskih domova, te razviti mrežu pružatelja usluga pomoći i njege u kući za starije i nemoćne osobe koje žive u vlastitim domovima

Preporuka: Pojačati nadzor postupaka obnove i stambenog zbrinjavanja:

Nadležno tijelo: **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije**

Poduzete aktivnosti:

U dijelu postupaka obnove ostvarile su se sve preporuke pučkog pravobranitelja: postignuta je značajno veća ažurnost i eliminirani su zaostaci u rješavanju žalbi na prvostupanjska rješenja Ureda državne uprave nadležnih za poslove obnove, prije svega angažiranjem dodatnog broja izvršitelja, ukupno 14 diplomiranih pravnika. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (NN 27/12), u Upravi za stambeno zbrinjavanje i statusna prava ustrojen je Sektor za nadzor i koordinaciju, koji provodi mjere koje se odnose na nadzor i kontrolu nad poslovima obnove i stambenog zbrinjavanja, korištenjem stambenih jedinica iz provedenih stambenih programa, daje prijedloge mjera prema utvrđenom u nadzoru, obavlja kontrolu provedbe zakona i drugih provedbenih akata te vrši upravni nadzor.

Planirane aktivnosti:

Zadržati dovoljan broj izvršitelja na ovim poslovima, ažurno rješavati eventualno ponovljene žalbe korisnika, kao i kvalitetu i pristup radu. Radom Sektora za nadzor i koordinaciju kontinuirano pojačati nadzor postupaka stambenog zbrinjavanja i obnove na svim razinama.

Preporuka: Uvesti sustav pozitivnih mjera radi uklanjanja oblika strukturalne diskriminacije na osnovu spola na tržištu rada

Nadležno tijelo: **Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske**

Poduzete aktivnosti:

U srpnju 2011. godine Hrvatski sabor donio je Nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine čiji Akcijski plan djelovanja uključuje prioritarno tematsko područje „Jednake mogućnosti na tržištu rada“ s utvrđenim nositeljima i sunositeljima kao i previđenim rokovima provedbe. Isto uključuje mjere usmjerene ka smanjivanju nezaposlenosti i uklanjanju svih oblika diskriminacije žena na tržištu rada,

smanjivanju jaza u plaćama, osnaživanju ženskog poduzetništva na nacionalnoj i lokalnoj razini, promicanju mjera koje omogućuju usklađivanje privatnih i profesionalnih obveza, provedbu istraživanja i analiza te unapređenje kvalitete statističkih podataka o strukturnim pokazateljima položaja muškaraca i žena na tržištu rada kao i osvješćivanje javnosti o stereotipima i preprekama koje stoje na putu ekonomskog osnaživanja žena u različitim područjima, uključujući sektor informacijsko-telekomunikacijskih tehnologija. Ured za ravnopravnost spolova kontinuirano nadzire provedbu Nacionalne politike te svake dvije godine izvještava Vladu Republike Hrvatske o njezinoj provedbi.

Planirane aktivnosti:

Planirana provedba naprijed navedene mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu je tijekom 2012. godine.

Preporuka: Pojačati edukaciju djelatnika na poslovima statusnih pitanja Roma, posebice u slučajevima kada borave u Republici Hrvatskoj od rođenja, a nisu evidentirani u knjigama državljana niti jedne države

Nadležno tijelo: **Ministarstvo unutarnjih poslova**

Poduzete aktivnosti:

Republika Hrvatska je ugradila u svoje zakonodavstvo standarde Europske unije o postupanju prema Romima koji su rođeni u Republici Hrvatskoj ili žive u Republici Hrvatskoj, neprekidno dugi niz godina, a nisu hrvatski državljani niti imaju reguliran status stranca u Republici Hrvatskoj. Tako je Hrvatski sabor 28.10.2011. godine, donio novi Zakon o strancima, koji je na snagu stupio 01.01.2012.godine. U članku 104. Stavku 1. navedenog Zakona propisano je da će se prilikom donošenja odluka o protjerivanju uzeti u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj socijalne i kulturne integracije stranaca u Republici Hrvatskoj, kao i njegove veze s državom podrijetla.

Propisivanjem ove zakonske odredbe provedeno je usklađivanje sa člankom 28. stavkom 1. Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29.04.2004.godine, o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na teritoriju države članice. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, državna tijela koja odlučuju o protjerivanju stranaca iz Republike Hrvatske, moraju uzeti u obzir specifične okolnosti na strani stranaca i ne smiju izreći mjeru protjerivanja ako bi takva mjera predstavljala neprimjereno zadiranje u opravdane interese koje stranci imaju u Republici Hrvatskoj. Isto tako, novim Nacionalnim programom za Rome, kao jedna od mjera predloženo unapređenje regionalne i međusektorske suradnje, koja će između ostalog rezultirati prevladavanjem problema vezanih za utvrđivanje identiteta te rješavanja statusa apatrida romske populacije. Sukladno utvrđenim problemima i rješenjima planira se odgovarajuća edukacija djelatnika angažiranih na poslovima statusnih pitanja Roma.

Planirane aktivnosti:

Obuka policijskih službenika i ostalih državnih službenika Ministarstva unutarnjih poslova, u svezi primjene novog Zakona o strancima planirana je tijekom prve polovice 2012.godine.

Preporuka: Integrirati građanski odgoj u odgoj i obrazovanje u sustav kao obvezni nastavni predmet

Nadležno tijelo: **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**

Poduzete aktivnosti:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta donijelo je nacionalni okvirni kurikulum o kojem je planiran modul Građanskog odgoja i obrazovanja.

Također je izrađen i program Građanskog odgoja te je isti prezentiran u veljači 2012. godine.

Planirane aktivnosti:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta planira izvršiti doradu program Građanskog odgoja i obrazovanja te ga postupno implementirati u sustav obrazovanja.

Preporuka: Provoditi statističke analize o podzastupljenosti u zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina

Nadležno tijelo: **Ministarstvo uprave i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske**

Poduzete aktivnosti:

Kako bi se poboljšala provedba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih Vlada Republike Hrvatske je 8. travnja 2011. godine donijela Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za razdoblje od 2011.-2013. Cilj Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona za razdoblje od 2011.- 2013. godine je daljnje jačanje zaštite nacionalnih manjina, posebice u područjima u kojima su uočeni nedostaci. U tom smislu su i utvrđene su mjere, koje su u odnosu na prethodni Akcijski plan, znatno proširene, te su postavljeni konkretni ciljevi koji u razdoblju od 2011.-2013. godine planiraju realizirati. Pri definiranju navedenih mjera uzete su u obzir i preporuke iz Zajedničkog stajališta Europske unije, poglavlje 23 (Konvencija o pristupanju).

Sukladno navedenom Akcijskom planu, Vlada Republike Hrvatske donijela je 12. svibnja 2011. godine Plan prijama pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave za razdoblje od 2011. do 2014. godine (NN 65/11), radi postizanja njihove zastupljenosti od 5,5% od ukupnog broja zaposlenih.

Planirane aktivnosti:

Navedenim Planom prijama pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave u navedenom razdoblju planira se prijam ukupno 802 pripadnika nacionalnih manjina u tijela državne uprave, od čega 727 u središnja tijela državne uprave i 75 u urede državne uprave u županijama

Sastavni dio Akcijskog plana su i obrasci za jedinstveno statističko praćenje zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina, što će omogućiti redovitu i kontinuiranu ocjenu zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima sukladno članku 22. Ustavnog zakona.

Preporuka: Uvesti obvezujuću edukaciju za djelatnike javne televizije u cilju podizanja svijesti o važnosti ljudskih prava

Nadležno tijelo: **Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske**

Poduzete aktivnosti:

Novi Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (NN 137/10) usvojen je od strane Hrvatskog sabora i stupio je na snagu 8. prosinca 2010. godine. Tijekom izrade navedenog Zakona održani su brojni okrugli stolovi i javne rasprave na kojima se, između ostalog, raspravljalo o ulozi medija kao jednog od ključnih društvenih aktera u suzbijanju diskriminacije.

Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji propisuje da je Hrvatska radiotelevizija u ostvarivanju programa, između ostalog, dužna pridonositi poštivanju i promicanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, toleranciji, razumijevanju i poštivanju različitosti, demokratskih vrednota i institucija civilnog društva te unapređenju kulture javnog dijaloga.

Planirane aktivnosti:

U provedbi svojih programskih obveza Hrvatska radiotelevizija će proizvoditi, suproizvoditi i objavljivati programe namijenjene informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj te informirati i obrazovati o demokraciji, civilnom društvu i kulturi javnog dijaloga i pridonositi suzbijanju diskriminacije na svakoj osnovi u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i propisima. Također će osobno proizvoditi, suproizvoditi i objavljivati programe namijenjene ostvarivanju ljudskih prava, ravnopravnosti i političkih prava građana te unapređivanju pravne i socijalne države te civilnog društva, kao i objektivnom izvješćivanju i ukazivanju kršenja temeljnih ljudskih prava ranjivih skupina.

Preporuka: Ojačati napore na sustavnom rješavanju pitanja legalizacije objekata Roma te osmišljavanje boljeg sustava socijalnog stanovanja

Nadležno tijelo: **Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske , Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja**

Poduzete aktivnosti:

Vlada Republike Hrvatske sustavno poduzima mjere i rješava poteškoće s kojima se suočava romska nacionalna manjina na svim ostalim područjima obuhvaćenim Nacionalnim programom za Rome i Akcijskim planom Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015., mjerama koje se odnose na područje poboljšanja uvjeta stanovanja romskih obitelji, njihovu zdravstvenu i socijalnu zaštitu, te zapošljavanje.

U cilju uređenja cjelovite infrastrukture u najvećem romskom naselju Parag u Međimurskoj županiji u okviru programa Phare 2005 Projekt potpore Romima, komponenta radova – uređeno je najveće romsko naselje Parag – utrošena su sredstva u iznosu od 624.797 Eura, od čega je 75% iz EU fondova, dok je 25% ugovorenog iznosa osigurano u Državnom proračunu. Radovi su završeni u rujnu 2009. godine.

Početak 2009. godine, u okviru programa Phare 2006 – Projekt podrške Romima faza II, započelo je uređenje još tri romska naselja u Međimurskoj županiji: Pribislavec, Piškorovec i Lončarevo za koja su ukupno osigurana sredstva u iznosu od 3.449.736,00 Eura od čega je

utrošeno 3.147.304,99 Eura. Europska unija izdvojila je 70% sredstava -16.505.242,08 kuna (2.261.626,18 Eura), a Republika Hrvatska 30% - 6.462.214,57 kuna (885.678,81 Eura).

Uređenjem naselja stvoreni su uvjeti da stanovnici naselja imaju jednake uvjete života kao i svi drugi građani: asfaltirane putove, struju i pitku vodu. Time je omogućeno djeci redovno pohađanje škole, a odraslim stanovnicima naselja lakši pristup zapošljavanju.

Vlada Republike Hrvatske je za legalizaciju šest romskih naselja u Međimurskoj županiji koji su obuhvaćeni navedenim projektima u okviru programa Phare 2005, Phare 2006 i IPA 2008 osigurala sredstva u iznosu od 9, 2 milijuna kuna.

Početkom 2012. godine započelo je uređenje ostala dva naselja u Međimurskoj županiji : Orehovica i Sitnice – kroz Projekt podrške Romima faza III u sklopu programa IPA 2008 za koji je osigurano 1,333.000 Eura.

Pored ovih naselja, u suradnji s lokalnom i regionalnom samoupravom i upravom, poduzimaju se mjere za poboljšanje uvjeta stanovanja Roma na čitavom teritoriju naše Republike. Izrađeni su svi prostorni planovi i stvoreni uvjeti za legalizaciju 14 lokacija naseljenih Romima. Poduzimaju se mjere za legalizaciju bespravnih romskih naselja gdje god je to moguće. Posebna pozornost posvećuje se stvaranju uvjeta za integraciju lokacija i objekata u prostorne i funkcionalne sustave naselja (komunalnu i socijalnu infrastrukturu).

U cilju provedbe Programa Phare 2005 –Projekt podrške Romima te rješavanje problema vezanih za legalizaciju romskih naselja, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj u lipnju 2010. godine donijela Odluku o podmirenju dijela troškova potrebnih za legalizaciju 240 bespravno izgrađenih kuća u romskom naselju Parag u Međimurskoj županiji u iznosu od 4.000.000,00 kuna. Postupci legalizacije i priključivanja na infrastrukturu pokrenuti su i u drugim romskim naseljima, primjerice Sisku, Slavenskom Brodu, Belišću itd.

Vežano uz Strategiju socijalnog stanovanja, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja kontinuirano i aktivno prati i analizira stambeno tržište kao i utjecaj gospodarskih trendova na sektor graditeljstva sve u cilju stvaranja preduvjeta za donošenje Strategije socijalnog stanovanja. Ministarstvo ocjenjuje da bi usvajanje dokumenata trebalo odgoditi do trenutka kada se stvore financijski i gospodarski uvjeti kako na razini države tako i jedinica lokalne samouprave.

Planirane aktivnosti:

U okviru Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma u Dardi (Osječko-baranjska županija) dovršava se rekonstrukcija infrastrukture (vodovod, kanalizacija, nogostupi, javna rasvjeta) u romskom naselju koje broji 400 stanovnika. Za navedene namjene u 2010. godini osigurana su sredstva putem Ministarstva regionalnoga razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Općine Darda u iznosu od 2, 320,000 kuna.

Vlada Republike Hrvatske je 2011. godine donijela Odluku o odobrenju dodatnih sredstava u iznosu od 12.643 eura za otkup zemljišta potrebnog za izgradnju komunalne i prometne infrastrukture u romskom naselju Orehovica u Međimurskoj županiji u okviru Projekta IPA 2008 „Projekt potpore Romima“.

Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 90/11) omogućeno je svim bespravnim graditeljima, odnosno vlasnicima nezakonitih zgrada, pa tako i Romima, naknadno ozakonjenje zgrada izgrađenih bez propisanog akta kojim se dozvoljava građenje, pokretanjem postupka naknadnog ozakonjenja, odnosno ishoda rješenja o izvedenom stanju kod nadležnog upravnog tijela.

Preporuka: Provesti istraživanje o stanju, uzrocima i modalitetu rješavanja problema zaštite beskućnika, posebice vežano uz pristup zdravstvenom sustavu, sustavu socijalne skrbi i stanovanju.

Nadležno tijelo: **Ministarstvo socijalne politike i mladih**

Poduzete aktivnosti:

Problematika beskućnika kao i skrb o njima u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave koje ovisno o potrebama i mogućnostima imaju organizirana prihvatilišta (gradovi: Karlovac, Split, Rijeka, Osijek, Zadar, Varaždin i Zagreb). Osim gradova i županija, pitanjem beskućništva bave se i vjerske zajednice, nevladine organizacije, a ponajviše službe Caritasa i Crvenog križa. Budući da sustav socijalne skrbi nije nadležan za rješavanje problema stambenog zbrinjavanja, prema osobama koje su "bez krova nad glavom" mogu se primijeniti ona ista prava i oblici pomoći koji se primjenjuju prema drugim osobama u stanju socijalno zaštitne potrebe ako za njih ispunjavaju propisane uvjete (primjerice pravo na pomoć za uzdržavanje, doplatka za pomoć i njegu, jednokratnu pomoć, privremeni smještaj ukoliko beskućnik nije u stanju brinuti se o sebi).

Planirane aktivnosti:

Provođenje aktivnosti u svrhu ublažavanja i otklanjanja siromaštva i socijalne isključenosti beskućnika, te povratka u obitelj i uključivanja u lokalnu zajednicu (primjerice, pružanje pomoći u stambenom zbrinjavanju i pronalaženju zaposlenja, pružanje pomoći u rješavanju konfliktnih situacija u obitelji). Izrada socijalnih planova za područje jedinica područnih (regionalnih) samouprava i jedinica lokalne samouprave, kojima će se utvrditi potrebe i kapaciteti, između ostalog i za razvoj oblika pomoći i usluga za beskućnike. U suradnji s jedinicama lokalne samouprave poticati pružanje usluga prihvatilišta i usluga prehrane u pučkim kuhinjama za beskućnike. Odredbama Zakona o socijalnoj skrbi propisano je da su veliki gradovi i gradovi sjedišta županija obvezni u svom proračunu osigurati sredstva za pružanje navedenih usluga na način propisan cit. Zakonom.

Preporuka: Poduzeti potrebne mjere sukladno presudi Europskog suda za ljudska prava od 9. prosinca 2010. godine u predmetu Savez crkava „Riječ života“ i ostalih protiv Hrvatske

Nadležno tijelo: **Ministarstvo pravosuđa**

Poduzete aktivnosti:

Dana 17. veljače 2011. godine Vlada Republike Hrvatske osnovala je Međuresornu radnu skupinu za pripremu prijedloga mjera izvršenja presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Savez crkava „Riječ života“ i dr. protiv Hrvatske.

Dana 20. srpnja 2011. godine ova je Međuresorna radna skupina donijela prijedlog mjera izvršenja presude koji obuhvaća osnivanje Međuresorne radne skupine za izmjenu mjerodavnih propisa (Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica i Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 23. prosinca 2004. godine).

Dana 6. listopada 2011. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, te razmatranje eventualne potrebe izmjene Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 23. prosinca 2004. godine, u vezi s utvrđivanjem uvjeta za sklapanje ugovora s vjerskim zajednicama o pitanjima od zajedničkog interesa.

Planirane aktivnosti:

Donesena je nova Odluka kojom je prethodna Odluka Vlade stavljena izvan snage i kojom se osnovala Međuresorna radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, te se razmatra eventualna potreba izmjene Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 23. prosinca 2004. godine, u vezi s utvrđivanjem uvjeta za sklapanje ugovora s vjerskim zajednicama o pitanjima od zajedničkog interesa.